
KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE PRIBYLINA
pre obdobie rokov 2018-2022

Jún 2018

Spracovateľ: MAS Horný Liptov

Návrh dokumentu bol zverejnený na úradnej tabuli obce na verejné pripomienkovanie v čase

od do.....

Dátum schválenia dokumentu obecným zastupiteľstvom:

Číslo uznesenia:

OBSAH

1. Úvod ku Komunitnému plánu sociálnych služieb obce pribylina.....	4
1.1 Teoretické a legislatívne východiská.....	4
1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Pribylina.....	6
2. Východisková situácia pre poskytovanie sociálnych služieb v obci pribylina.....	8
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Pribylina.....	8
2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Pribyline.....	17
2.3 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov).....	20
2.4 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci.....	23
2.5 Hodnotenie sociálnej situácie a kvality služieb dotazníkovými prieskumami Analýza potrieb obyvateľov obce Pribylina.....	26
3. SWOT analýza a identifikácia potrieb.....	33
4. Prehľad cieľov a priorít obce pre obdobie 2018-2022 v sociálnej oblasti.....	37
5. Akčný plán realizácie KPSS pre obdobie 2018-2022.....	39
6. Monitoring a hodnotenie.....	42
7. Prehľad platnej legislatívy a informačných zdrojov.....	43
8. Zoznam použitých skratiek.....	44
9. Prílohy.....	46

1. ÚVOD KU KOMUNITNÉMU PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE PRIBYLINA

1.1 Teoretické a legislatívne východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb patrí v zmysle § 83 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov do pôsobnosti obce, ktorá ho vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Zohľadňuje pritom miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov. Obec sa v oblasti sociálnych služieb riadi nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Komunitné plánovanie v obci Pribylina nadväzuje na strategické dokumenty miestneho, regionálneho aj národného významu:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2015-2020.
- Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva v Žilinskom samosprávnom kraji (ŽSK), 2004
- Aktualizácia koncepcie sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva ŽSK. Žilina: 2008. V súlade s pripravovanou novelou zákona o sociálnych službách s predpokladanou účinnosťou od 1. 1. 2018, ktorá nastavuje a rieši systémovosť financovania sociálnych služieb je na úrovni kraja pripravovaná nová Koncepciu sociálnych služieb v súlade s aktuálnymi Národnými prioritami sociálnych služieb (2015 – 2020).
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja
- Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja do roku 2022 (ďalej SPRO), ktorého súčasťou je aj obec Pribylina. Sociálne služby sú v SPRO zadefinované

v Špecifickom ciele 1 Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v regióne, Opatrenie 1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť.

- Všeobecne záväzné nariadenia č. 01/2009 a 2/2012 o sociálnych službách, č. 2/2015, 2/2013, 1/2008 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce na podporu rozvoja všeobecne prospešných služieb, verejnoprospešných účelov a na podporu rozvoja podnikania a zamestnanosti (napr. na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti, na ochranu ľudských práv a pod.), č. 1/2016 o podmienkach poskytovania dotácií na záujmové vzdelávanie detí, č. 4 /2008, 7/2009 a 5/2011 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach, č. 5/2009 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka a dieťa školy a školského zariadenia, č. 3/2009 o prideľovaní bytov v bytových domoch na účely podpory sociálneho bývania a Všeobecne záväzné nariadenie obce Pribylina o vytváraní podmienok kvalitného životného prostredia a o verejnom poriadku.

Komunitné plánovanie je otvoreným procesom zisťovania potrieb prijímateľov sociálnych služieb a hľadanie zdrojov a najlepších riešení na ich napĺňanie v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb. Je to dynamický proces, ktorý pružne reaguje na zmenu okolností, zmenu legislatívy, sociálneho prostredia a správania sa prijímateľov sociálnych služieb, výsledkom ktorého je komunitný plán so zadanými prioritami a finančnými možnosťami na obdobie rokov 2018-2022.

Hlavným cieľom komunitného plánovania je zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb tým, ktorí ich potrebujú.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení má obec *v prípade potreby* poskytovať alebo zabezpečovať nasledovné služby:

- základné sociálne poradenstvo
- sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadení,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- sociálnu službu v zariadení,
- opatrovateľskú službu,
- prepravnú službu,
- odľahčovaciu službu
- terénnu sociálnu službu krízovej intervencie.

Obec môže poskytovať alebo zabezpečovať podpornú sociálnu službu v zariadení (denné centrum, jedáleň, pracovňa), stredisko osobnej hygieny, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, sprievodcovskú službu, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov.

Okrem toho obec vyhľadáva fyzické osoby, ktorým je potrebné poskytnúť sociálnu službu. Od 1. 1. 2014 boli rozšírené možnosti poskytovania sociálnej služby krízovej intervencie, a to o § 24a - § 24 d uvedeného zákona:

- Terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- Nízkoprahové denné centrum
- Integrované centrum
- Komunitné centrum

V prípade, že niektorú zo sociálnych služieb neposkytuje, môže uzatvárať zmluvu o

- poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby.

1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Pribylina

Cieľom stretnutí pri príprave KPSS obce bolo zmapovať súčasnú situáciu občanov z pohľadu potrieb a možností poskytovania sociálnych služieb v obci a regióne. **Komunitný plán nerieši samostatne jednotlivé cieľové skupiny (seniori, mladí ľudia, ...) zameriava na sociálnu situáciu občanov v obci prierezovo.** Na základe osobných rozhovorov a analýzy demografických údajov, zostavenej SWOT analýzy boli v procese spracovania dokumentu stanovené ciele, opatrenia a zostavený akčný plán na obdobie rokov 2018-2022. Verejnosť sa do procesu prípravy komunitného plánu zapojila vyplnením dotazníka a pracovná verzia dokumentu bola prerokovaná na obecnom zastupiteľstve.

Príprava KPSS bola prepojená s prípravou SPRO. Do KPSS boli premietnuté relevantné časti SPRO dotýkajúce sa obce Pribylina. V rámci prípravy SPRO pracovala v obci Pribylina pracovná skupina v nasledovnom zložení:

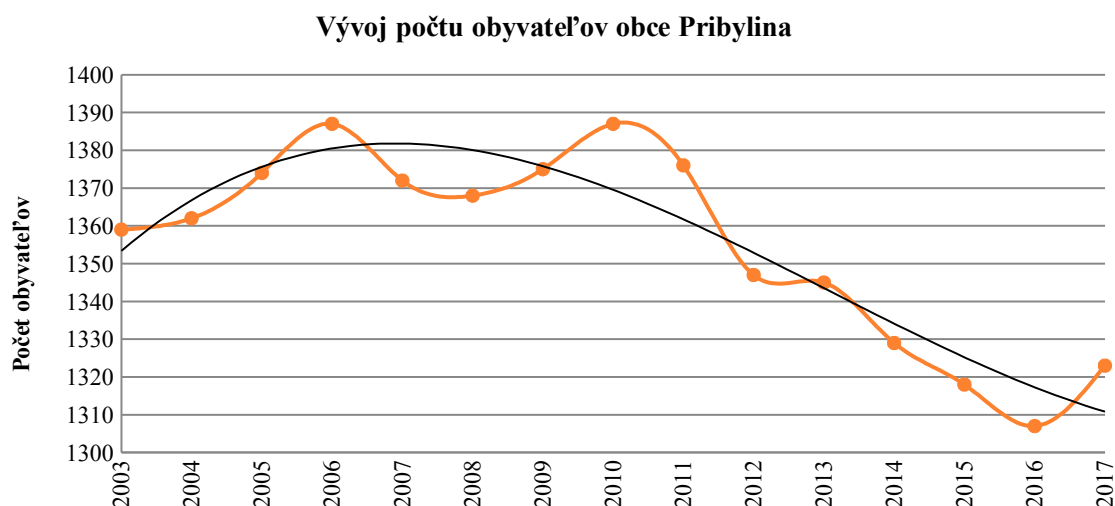
- Filip Benko, poslanec,
- Ing. Martin Jurčo, poslanec,
- Peter Vandriak, poslanec,
- Ing. Ján Vrbičan, poslanec.

Návrh SPRO bol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve 11. 12. 2015 (Uznesenie č. 82/2015) a zverejnený na pripomienkovanie na webovej stránke a úradnej tabuli obce v dňoch 23. 11. 2015 – 14. 12. 2015.

2. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA PRE POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI PRIBYLINA

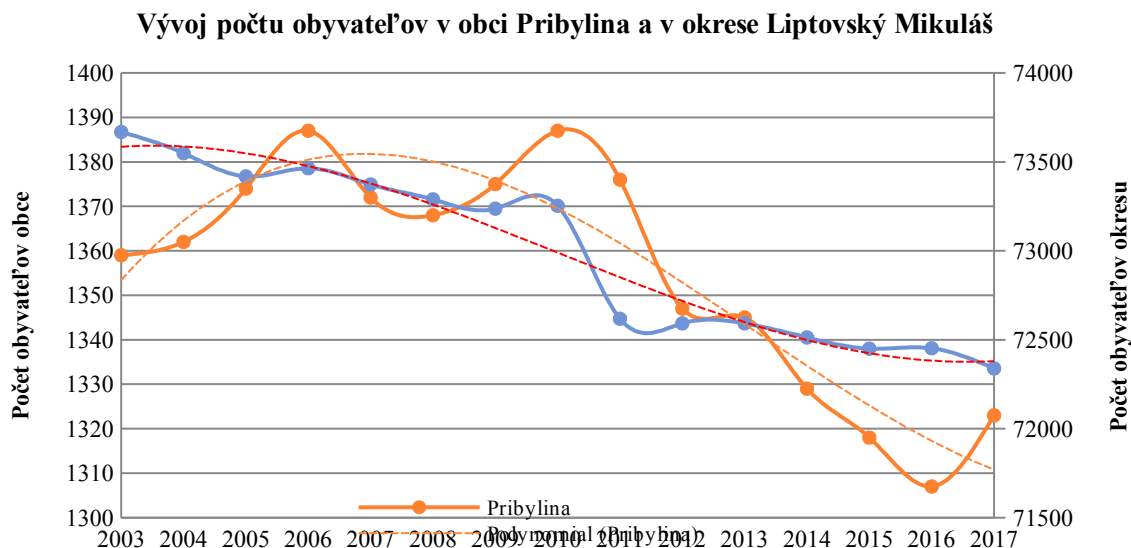
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Pribylina

Vývoj počtu obyvateľov v obci Pribylina má za posledných 15 rokov regresívny trend. Najväčší nárast počtu obyvateľov nastal v rokoch 2006 a 2010. Od roku 2011 počet obyvateľov klesal. V roku 2017 obec zaznamenala mierny nárast počtu obyvateľov (obr. 1).

Obr. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2003-2017

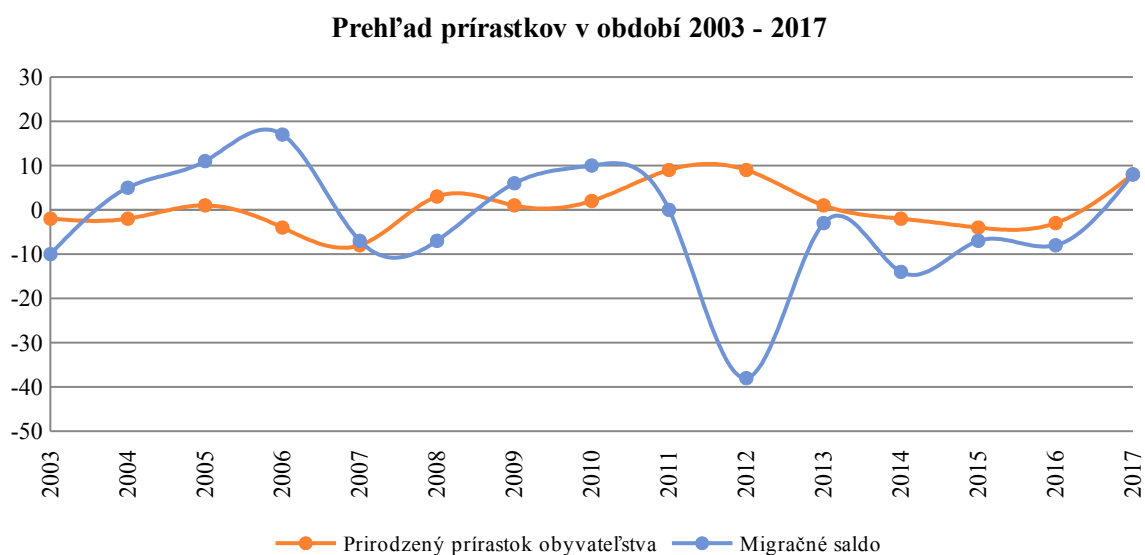
V porovnaní s vývojom počtu obyvateľov v okrese Liptovský Mikuláš, ktorý má výrazne regresívny trend, je demografický vývoj obce za posledné obdobie veľmi podobný (obr. 2).

Obr. 2: Porovnanie vývoja počtu obyvateľov vobci Pribylina a vokrese Liptovský Mikuláš

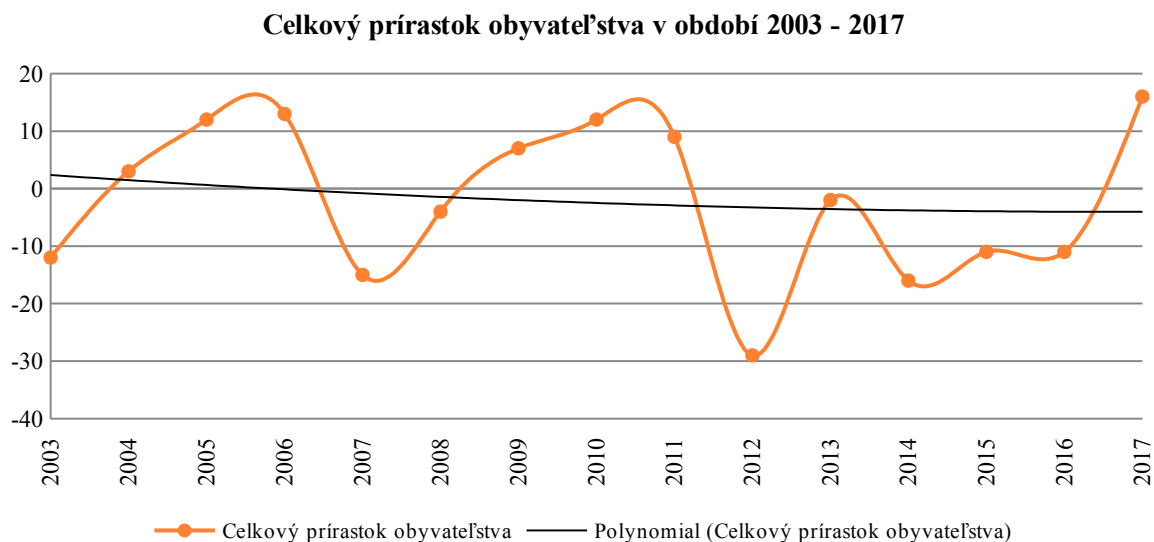
Za obdobie rokov 2003 – 2017 má prirodzený prírastok obyvateľstva striedavo klesajúcu a stúpajúcu tendenciu. Najväčší prirodzený prírastok môžeme sledovať v rokoch 2011 a 2012, kedy bol počet narodených detí o tretinu vyšší ako počet zomretých osôb (obr. 3). Záporná hodnota prirodzeného prírastku, ktorá bola zaznamenávaná v obci od roku 2014, sa zmenila v roku 2017 na kladnú, keďže sa narodilo viac detí ako bol počet zomretých osôb (obr. 3).

Hodnota migračného salda (rozdiel počtu prihlásených osôb na trvalý pobyt a počtu odhlásených osôb z trvalého pobytu) výrazne osciluje, pričom najvyššie hodnoty môžeme sledovať v rokoch 2006 a 2010, kedy sa do obce prihlásilo na trvalý pobyt najviac obyvateľov, spolu 68 osôb. V tom čase sa odhlásilo z trvalého pobytu 41 osôb. Najnižšiu hodnotu dosiahlo migračné saldo v roku 2012, kedy sa z obce vysťahovalo 56 osôb a prisťahovalo sa len 18 osôb. V roku 2017 dosiahlo migračné saldo rovnakú kladnú hodnotu ako bola hodnota prirodzeného prírastku obyvateľstva (obr. 3).

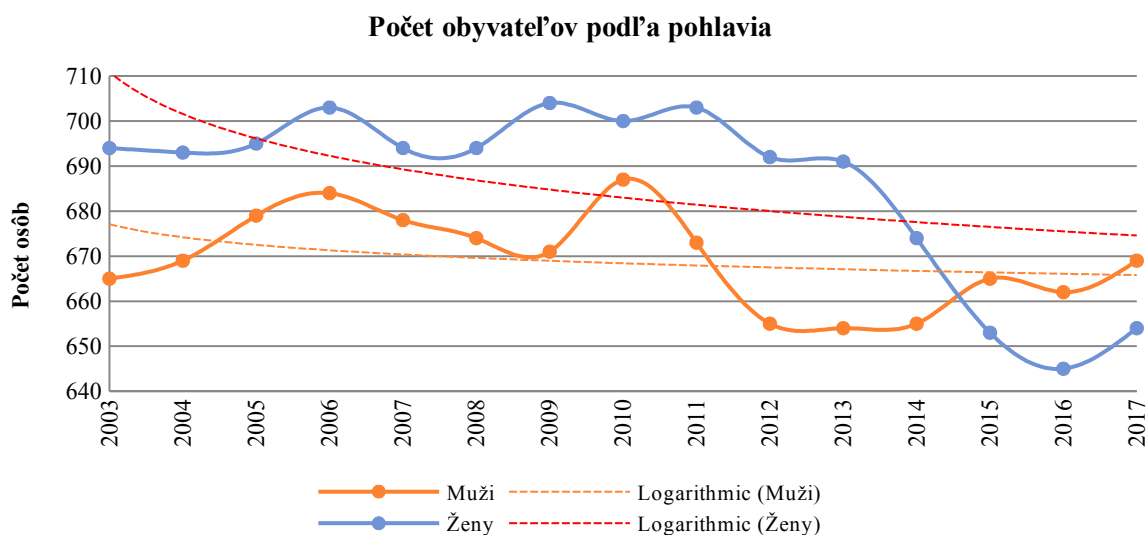
Obr. 3: Prehľad prirodzeného prírastku a migračného salda obce v rokoch 2003 – 2017

Celkový prírastok obyvateľstva má za obdobie 15 rokov klesajúci trend, pričom najväčší nárast obyvateľstva v obci nastal v 2017 a najväčší pokles v roku 2012 (obr. 4). Od roku 2012 do 2016 mal celkový prírastok obyvateľstva len zápornú hodnotu, pričom na úbytok obyvateľstva v obci mal významný vplyv počet obyvateľov, ktorí sa z obce odsťahovali.

Obr. 4: Celkový prírastok obyvateľstva v období 2003 - 2017

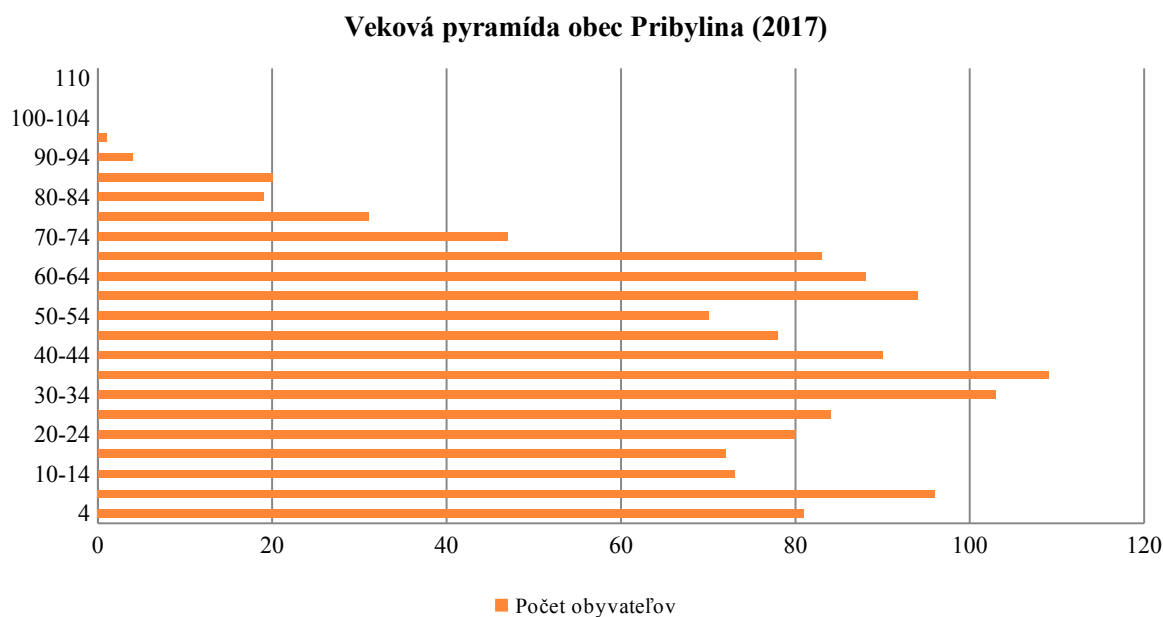
V obci Pribylina k 31. 12. 2017 žilo 669 mužov a 654 žien. Do roku 2015 bola viac zastúpená populácia žien ako mužov, ale v posledných 3 rokoch je to naopak (obr. 5). Najmenej žien v počte 645 žilo v obci v roku 2016, najviac žien v počte 704 v roku 2009. Najmenej mužov v počte 654 žilo v obci v roku 2013, najviac mužov v počte 687 v roku 2010. Za posledných 5 rokov je zaznamenaný skôr úbytok populácie žien.

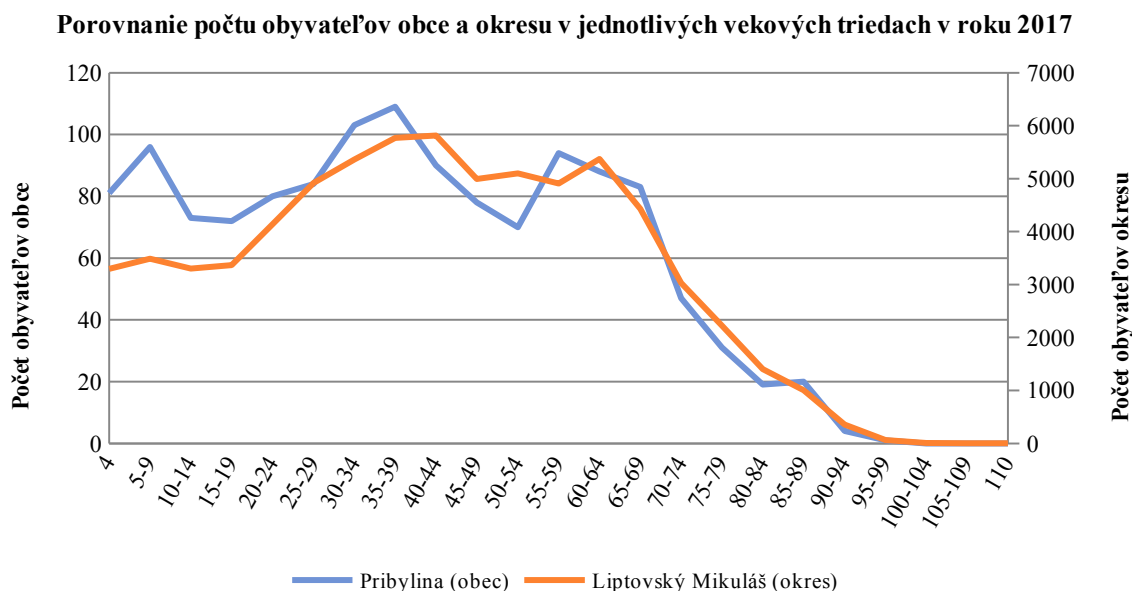
Obr. 5: Počet obyvateľov obce podľa pohlavia

Podľa znázorneného vekového zloženia obyvateľstva v obci Pribylina k 31. 12. 2017 na obr. 6 môžeme konštatovať, že v obci je väčší počet detí a mladých ľudí do 15 rokov ako počet starších ľudí vo veku nad 65 rokov a má stúpajúcu tendenciu. Najsilnejšia skupina je v produktívnom veku od 30 do 44 rokov, ale veľký počet ľudí je aj vo veku od 55 do 69 rokov.

V porovnaní so situáciou v okrese Liptovský Mikuláš, kde prevláda nižší podiel detí a mladých ľudí a pre ktorý je charakteristický regresívny trend populácie, je situácia v obci priaznivejšia (obr. 7).

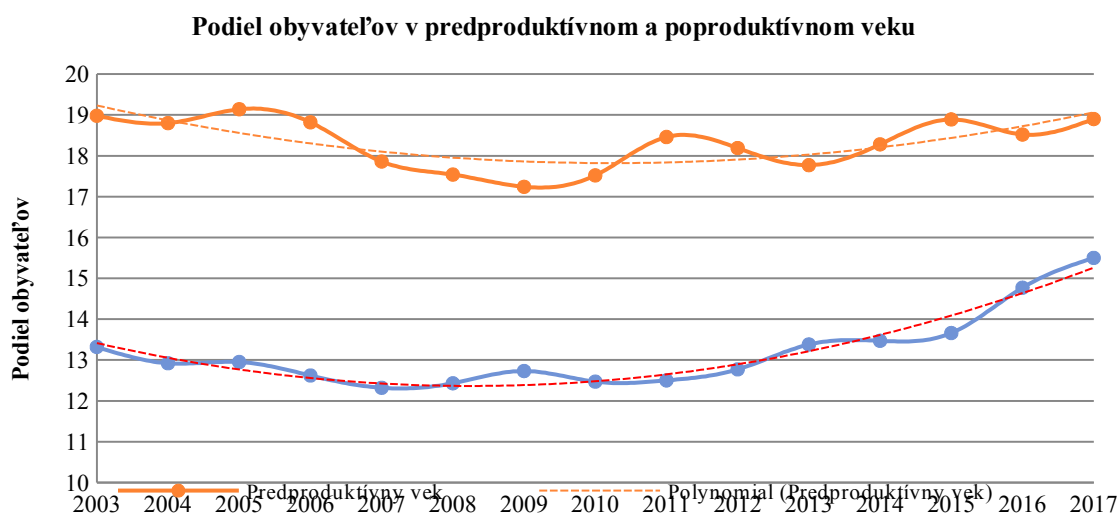
Obr. 6: Počet obyvateľov obce podľa vekových skupín

Obr. 7: Porovnanie počtu obyvateľov podľa vekových skupín vobci Pribylina av okrese Liptovský Mikuláš

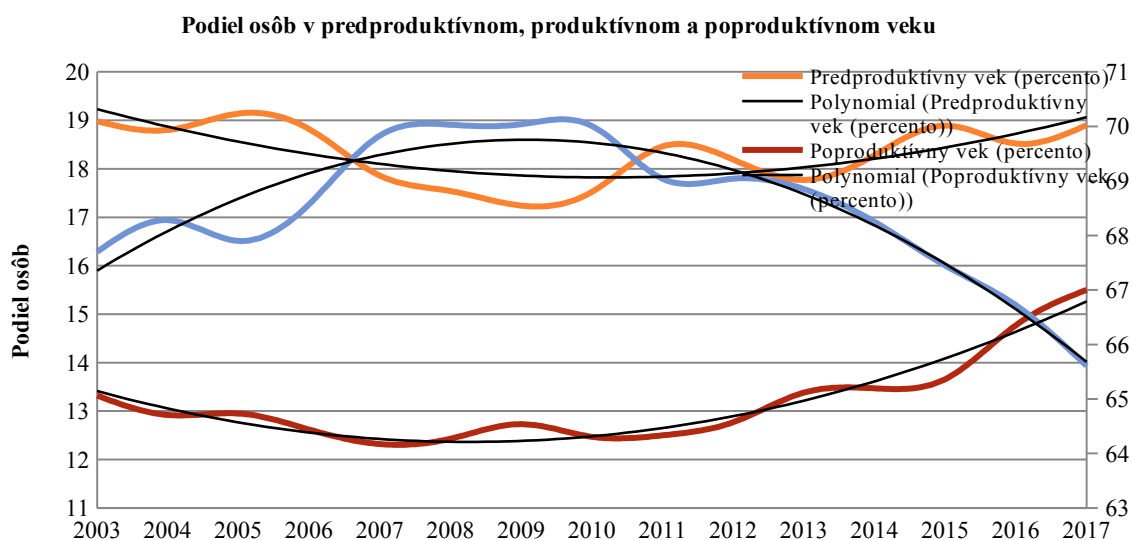
Počet detí a mladých ľudí vo veku od 0 do 14 rokov tvorí skupinu obyvateľstva v predproduktívnom veku, ktorá nie je ekonomicky aktívna. V roku 2017 bolo v obci Pribylina 250 obyvateľov vo veku do 14 rokov, čo predstavuje 18,9% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obyvatelia v poproduktívnom veku, tj. vo veku 65 rokov a viac, sú zástupcovia skupiny obyvateľstva, ktorá väčšinou nie je ekonomicky aktívna. Táto skupina obyvateľstva bola v obci Pribylina v roku 2017 zastúpená 205 ľuďmi, čo predstavuje 15,5% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obr. 8: Podiel obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku

Počet obyvateľov v produktívnom veku od 15 – 64 rokov, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna, má v obci Pribylina za posledných 7 rokov klesajúcu tendenciu (obr. 9).

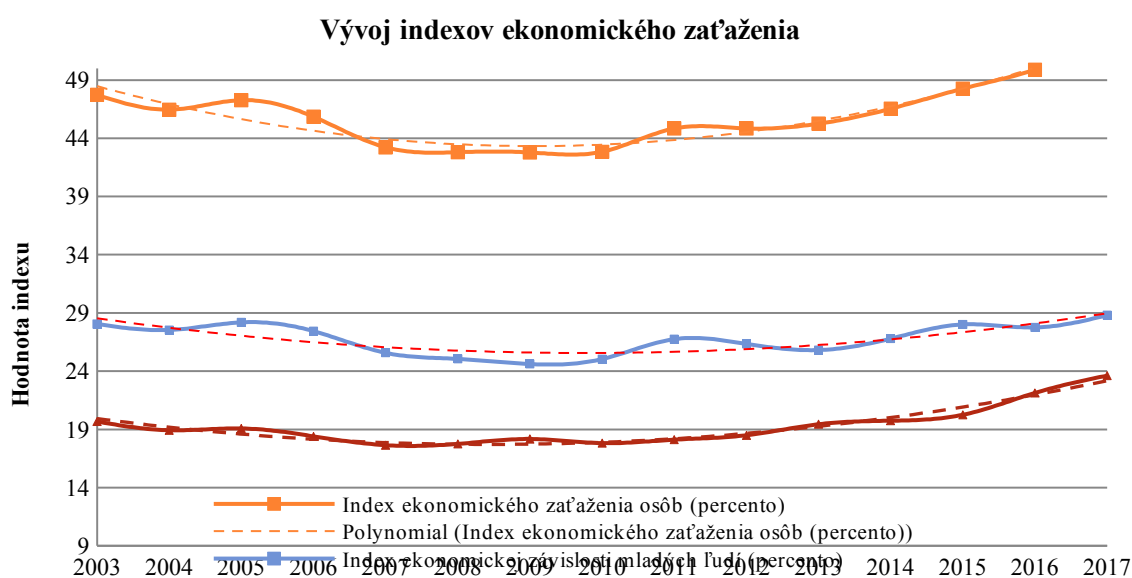

Obr. 9: Prehľad podielu osôb podľa ekonomickej aktivity

Index ekonomického zaťaženia vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúcich na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov). Vzhľadom k stúpajúcej tendencii obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom

veku za posledných 5 rokov je vývoj tejto situácie záťažou, čo znázorňuje index ekonomického zaťaženia, ktorý má stúpajúcu tendenciu (obr. 10).

Obidva indexy, index ekonomickej závislosti mladých ľudí a index ekonomickej závislosti starých ľudí, majú stúpajúcu tendenciu, čo znamená, že vzrastá počet ekonomicky neaktívnych obyvateľov k počtu obyvateľov ekonomicky aktívnych. Rastúci podiel ekonomicky neaktívneho obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku má vplyv na zvýšenú záťaž na produktívnu zložku obyvateľstva (obr. 10).

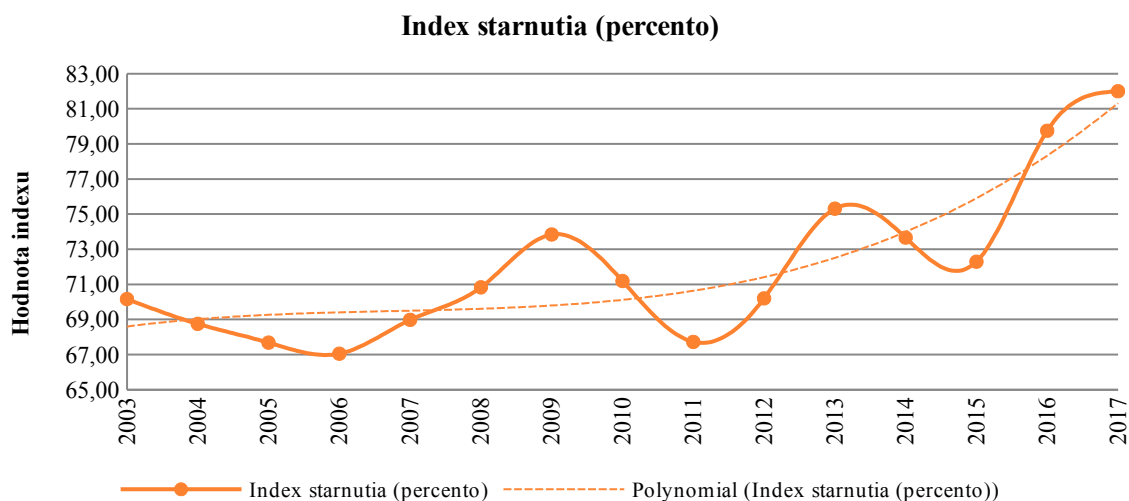

Obr. 10: Vývoj indexov ekonomického zaťaženia

Zrýchľujúci sa proces starnutia obyvateľstva je celospoločensky najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja.

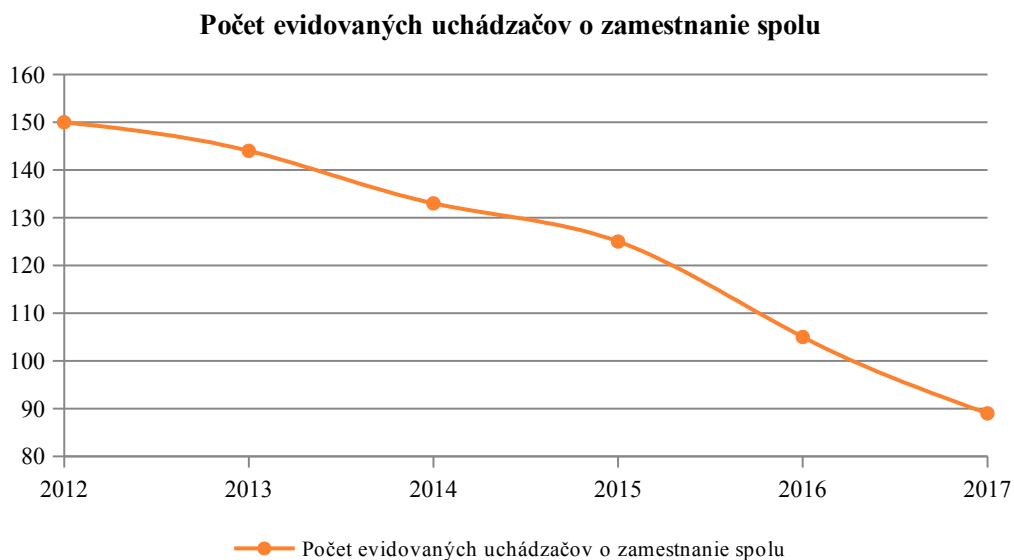
Priemerný vek obyvateľov na Slovensku v roku 2016 dosiahol hodnotu 40,4 a do roku 2025 sa priblíži k hodnote 43 rokov. Za obdobie 2007–2025 sa podľa odhadu priemerný vek zvýši o 4,6 rokov (12,1%). Proces starnutia obyvateľstva je výzvou aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb, nakoľko sa predpokladá zvyšujúci dopyt po sociálnych službách a ich kvalite.

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov). Index starnutia v obci Pribylina striedavo stúpa a klesá, dlhodobo má však stúpajúcu tendenciu (obr. 11).

Obr. 11: Vývoj indexu starnutia v obci

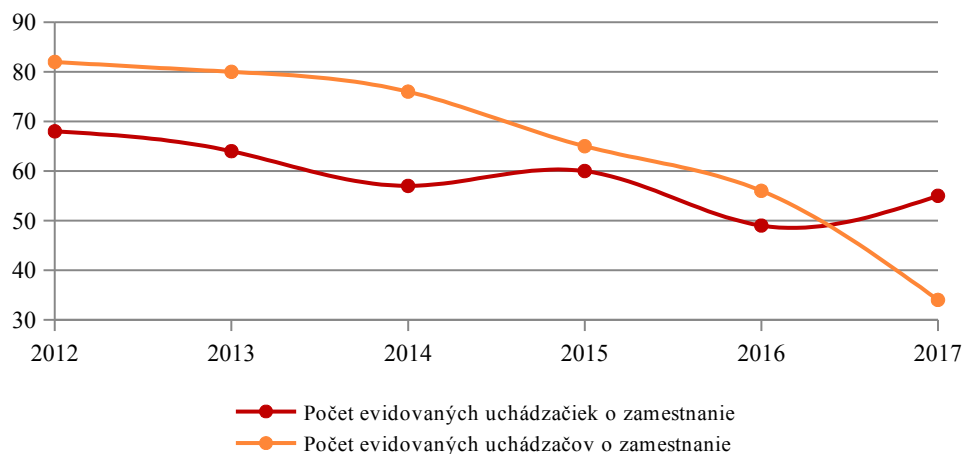
Populácia obyvateľov obce vykazuje známky prestarnutosti. Hoci najsilnejšie zastúpené vekové ročníky sa nachádzajú v strede vekovej pyramídy, v obci je tiež veľmi silná skupina obyvateľov vo veku od 55 do 65 rokov, čo v blízkej budúcnosti predpokladá nárast poproduktívneho obyvateľstva a ekonomického zaťaženia produktívnej zložky obyvateľov obce.

Obr. 12: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Pribylina

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie má za posledných 6 rokov klesajúcu tendenciu (obr. 12). K 31. 12. 2017 bolo v obci evidovaných 89 uchádzačov o prácu, z toho bolo 34 mužov a 55 žien (obr. 13).

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie muži/ženy

Obr. 13: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia

V obci žije podľa oficiálnych matričných údajov 286 občanov, ktorí sa hlásia k rómskej národnosti. Táto marginalizovaná rómska komunita žije segregovane mimo centra obce v rómskej osade Pod brehom, kde je množstvo „čiernych stavieb“ bez stavebných povolení. Pozemky sú vo vlastníctve Pozemkového spoločenstva Bývalých urbáristov obce Pribylina (PSBU), ktoré ich neplánuje predať na stavebné účely. V minulosti bola myšlienka výstavby nájomných sociálnych bytov pre obyvateľov osady, avšak po skúsenosti v roku 2014, po záplave osady sa potvrdila nevhodnosť miesta pre bytovú výstavbu (problém záplavovej oblasti).

V obci Pribylina je zriadená Základná škola s materskou školou Jána Lajčiaka a je umiestnená v budove z roku 1953. V areáli školy sa nachádza park-ekotrieda a rekreačno-oddychová časť pre školskú družinu. Za budovou školy je vybudovaný športový areál. V súčasnosti je v budove školy 10 tried.

Materská škola Jána Lajčiaka poskytuje celodennú starostlivosť o deti vo veku od 3 do 6 rokov, výnimočne aj od 2 rokov, pokiaľ to dovoľuje kapacita. Štruktúrované prostredie v triede vytvára podmienky na to, aby si deti mohli vyberať z viacerých činností v malých skupinách, v tzv. centrách aktivít. Zariadenie pozostáva z dvoch tried, maximálny počet detí v mladšej triede je 20, v staršej 22 detí. Materská škola je zrekonštruovaná a skolaudovaná bola v auguste 2017.

V školskom roku 2017/2018 navštevovalo Základnú školu 95 žiakov, z toho bolo 51 žiakov v hmotnej núdzi, čo predstavuje 54% všetkých žiakov školy. Materskú školu navštevovalo 53 detí, z toho boli dve deti v hmotnej núdzi. Z ÚPSVaR boli prostredníctvom obce žiakom v hmotnej núdzi vyplácané dotácie na stravu a na školské potreby.

V budove školy je školská jedáleň, ktorá poskytuje možnosť stravovania aj seniorom.

V obci Pribylina pracuje Jednota dôchodcov, ktorá sa schádza v Klube seniorov v priestoroch Domu kultúry, kde majú seniori spoločenské hry, záujmovú činnosť a hlavne možnosť stretnúť sa a porozprávať.

V obci sa nachádza prírodné Múzeum liptovskej dediny, ktoré je obrazom stredovekého sídla dávneho Liptova. Súčasťou areálu múzea je statická expozícia historickej Považskej lesnej železnice. Múzeum organizuje rôzne kultúrne a spoločenské podujatia, tvorivé dielne pre rodiny s deťmi, školy a organizované skupiny.

Ochotnícke divadlo v Pribyline KLÁSOK má tradíciu siahajúcu do roku 1863, kedy sa usporiadalo divadelné predstavenie pri príležitosti otvorenia cirkevnej knižnice. Odvtedy sa ochotnícke divadlo v Pribyline hráva s väčšími či menšími prestávkami.

Od roku 2000 funguje v obci aktívny Klub pribylinských turistov a lyžiarov, ktorý v súčasnosti združuje 86 registrovaných členov, ale je prístupný všetkým záujemcom o ktorýkoľvek druh turistiky. Klub aktívne vykonáva pešiu, lyžiarsku a cyklistickú turistiku.

Futbalový oddiel v Pribyline má dve futbalové mužstvá a zaznamenáva úspechy v okresných a krajských súťažiach. Oddiel pravidelne organizuje vianočné futbalové turnaje.

Ekonomickú štruktúru obce o. i. tvoria poskytovatelia služieb ubytovania v súkromí v počte 10 prevádzkovateľov a ubytovania v chate v počte 7 prevádzkovateľov. Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci je Roľnícke družstvo Pribylina a najvýznamnejším priemyselným subjektom je Autodoprava, ktorá zabezpečuje služby v oblasti nákladnej dopravy. Ďalšími poskytovateľmi služieb sú čerpacia stanica, pobočka Slovenskej pošty, Poštovej banky, 2 predajne nepotravinárskeho tovaru a 5 predajní zmiešaného tovaru, požičovňa bicyklov a športových potrieb. Tieto subjekty prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní a poplatkov, ako aj sponzorskou činnosťou. Sú dôležitou súčasťou ekonomického rozvoja obce, vplývajú na ekonomický a sociálny rozvoj v obci, vytvárajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace príjmy.

Záver:

Počet obyvateľov obce klesá, pričom na úbytku obyvateľstva v obci má významný vplyv počet obyvateľov, ktorí sa z obce odsťahovali. K 31. 12. 2017 bolo na trvalý pobyt prihlásených 1323 obyvateľov. Rastúci je podiel ľudí v poproduktívnom veku a zároveň sa znižuje podiel detí a mladých ľudí v predproduktívnom veku. To ovplyvňuje ekonomickú závislosť zraniteľných skupín obyvateľstva či celkovú ekonomickú záťaž obce. V roku 2017 bolo v obci 293 osôb v dôchodkovom veku, t.j. starších ako 60 rokov. V obci klesá počet

nezamestnaných. Dávky v hmotnej núdzi sa vyplácajú 65 poberateľom. Podľa oficiálnych matričných údajov v obci žije 286 občanov, ktorí sa hlásia k rómskej národnosti. V obci je zriadená Základná škola s materskou školou, ktorú navštevuje 54% žiakov v hmotnej núdzi. V obci aktívne funguje ZO Jednoty dôchodcov, MO SČK, prírodné Múzeum liptovskej dediny, ochotnícke divadlo, futbalový oddiel a Klub turistov a lyžiarov.

2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Pribylina

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach.

Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Obec Pribylina definovala na svojom území tieto sociálne znevýhodnené skupiny:

- a) starší občania – seniori,
- b) osoby so zdravotným postihnutím,
- c) nezamestnaní,
- d) deti a mládež,
- d) marginalizovaná rómska komunita.

Obec Pribylina má vytvorené podmienky pre poskytovanie nasledovných sociálnych služieb:

- poskytovanie sociálnej služby v jedálni – stravovanie seniorov
- sociálne poradenstvo
- domáca opatrovateľská služba

Zároveň vykonáva aktívne opatrenia trhu práce:

- dobrovoľnícka služba
- verejnoprospešné práce

Dôchodcovia v obci môžu využívať stravovanie v Školskej jedálni ZŠ s MŠ, avšak v súčasnosti túto možnosť nikto nevyužíva.

Základné sociálne poradenstvo v obci Pribylina poskytuje pracovníčka obecného úradu p. Anna Račková. Obec nemá zriadenú sociálnu komisiu.

Obec Pribylina je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v ZpS, v ZOS, v DS, o odkázanosti na OPS a o zániku a zmene stupňa odkázanosti. Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje zdravotnú a sociálnu posudkovú činnosť, ktorou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu a opatrovateľskú službu. Sociálnu posudkovú činnosť zabezpečuje externe sociálna pracovníčka Mgr. Jana Badáňová, ktorá v roku 2017 vydala 6 sociálnych posudkov a lekárka MUDr. Marta Voštináková z Liptovského Mikuláša, ktorá v roku 2017 vydala 6 zdravotných posudkov. Obec je otvorená pomôcť obyvateľom pri vybavovaní záležitostí a do 30 dní od rozhodnutia vie obec zabezpečiť plnenie.

Od roku 2009 je obec Pribylina registrovaná v zmysle § 62 zákona o sociálnych službách v registri poskytovateľov sociálnych služieb a poskytuje občanom terénnu opatrovateľskú službu.

Opatrovateľská služba, poskytovaná podľa zákona §41 zákona 448/2008, je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 Zákona o sociálnych službách.

Rozsah úkonov (v hodinách) podľa odkázanosti na jednotlivé úkony podľa prílohy 3 – 4 uvedeného zákona *určuje obec na základe sociálnej posudkovej činnosti*. Poskytovateľ sociálnej služby sa s prijímateľom sociálnej služby (na návrh prijímateľa) môže zmluvne dohodnúť aj na inom hodinovom rozsahu opatrovania. Opatrovateľská služba je originálnou kompetenciou obce, ale je poskytovaná aj neverejnými poskytovateľmi.

Obec v súčasnosti neposkytuje opatrovateľskú službu žiadnej osobe. Zabezpečovanie opatrovateľskej služby je v malej obci náročné z rôznych dôvodov: kolísavý záujem o službu zo strany občanov obce, nedostatok opatrovateľiek v regióne, nízka odmena za poskytovanú službu a odchod kvalifikovaných opatrovateľiek do zahraničia. Zo štatistických údajov (v rokoch 2010, 2016) je zrejmé, že na Slovensku klesá počet prijímateľov opatrovateľských služieb poskytovaných obcami a rastie záujem o pobytové (najmä) celoročné sociálne služby, osobitne v skupine seniorov.

V rámci aktívneho opatrenia trhu práce sú z ÚPSVaR poskytované príspevky na vykonávanie aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby podľa § 52a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Dobrovoľnícka služba je forma aktivácie uchádzača

o zamestnanie vykonávaním dobrovoľníckej činnosti, ktorej cieľom je získanie praktických skúseností pre potreby trhu práce. Počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti uchádzač o zamestnanie (UoZ) poskytuje pomoc napr. pri starostlivosti o nezamestnané osoby, ZŤP občanov, imigrantov, nezaopatrené deti, závislé osoby a pri ďalších službách v oblasti sociálnych vecí, ale tiež pri prírodných katastrofách alebo humanitárnej pomoci. V roku 2017 v obci Pribylina vykonávalo túto dobrovoľnícku službu 7 UoZ.

Aktivačný príspevok pre UoZ v hmotnej núdzi podľa § 12 zákona č. 417/2013 Z.z. je určený na podporu získania, udržania, prehĺbenia alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností, praktických skúseností, pracovných návykov na účely zvýšenia pracovného uplatnenia na trhu práce. V roku 2017 obec zamestnávala 3 UoZ na vykonávanie verejnoprospešných obecných prác.

V obci Pribylina je o aktivačné práce veľmi nízky záujem zo strany občanov. Dlhodobo nezamestnaných je potrebné výrazne motivovať. V minulosti boli v obci zamestnané v rámci projektu „reštart“ 3 uchádzačky o zamestnanie, ktorým sa neskôr podarilo riadne zamestnať. Obec to hodnotí veľmi pozitívne a usiluje sa ostatných motivovať aj týmto príkladom.

V súčasnosti obec realizuje projekt MPSVaR SR podporený z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja s názvom „Zberný dvor a stojiská Pribylina“. Cieľom projektu je zvýšiť počet rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania, čoho neoddeliteľnou súčasťou je aj zabezpečenie a zlepšenie systému zberu a odvozu komunálneho odpadu. Podporou pravidelného odvozu komunálneho odpadu sa zlepší kvalita bývania a hygieny obyvateľov v marginalizovanej rómskej komunite. Projekt je v ukončovacej fáze, ale obec už teraz čelí neochote občanov udržiavať poriadok v okolí zberného miesta.

Obec Pribylina má spracovanú **Miestnu inovačnú stratégiu** a stratégiu riešenia rómskej problematiky. Skupina poslancov sa inšpirovala poznatkami z práce s Rómami v Spišskom Hrhove. Sociografický mapping Atlasu rómskych komunít z roku 2013 uvádza, že obec Pribylina má 20,8% Rómov. Prvým nevyhnutným krokom je, aby Rómovia mali prácu, preto stratégia uvažuje o založení obecného stavebného podniku. Ďalšími krokmi by bolo zlepšenie podmienok bývania a hygieny, či zavedenie prvku samosprávy osady Pod brehom. V súčasnosti v osade vládne úžera, prirodzene tu funguje rodinné vodcovstvo (rodinní vajdovia, hlavy rodiny).

Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce Pribylina poskytuje obvodný lekár MUDr. Anton Ambrózy, ZDRAVOTNÍK, s.r.o. v Poliklinike v Liptovskom Hrádku, súkromní poskytovatelia

v Medic centre v Liptovskom Hrádku a Nemocnica s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši. V prípade potreby vie obec zariadiť aj individuálnu prepravu do zdravotníckych zariadení.

V obci evidujú záujem seniorov o poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov, v súčasnosti je v zariadeniach umiestnených 6 občanov obce. Dôchodcovia môžu využívať stravovanie v školskej jedálni. Obec poskytuje opatrovateľskú službu v súlade s VZN č. 01/2009 a 2/2012 o sociálnych službách. V súčasnosti túto službu občania nevyužívajú. V roku 2017 v obci pracovalo 10 UoZ v rámci aktivačných prác. Obec realizuje projekt na zvýšenie počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania, ktorý však čelí neochote občanov. Obec má tiež spracovanú Miestnu inovačnú stratégiu riešenia rómskej problematiky, ktorá definuje možnosti riešení v zamestnanosti Rómov, zlepšení podmienok bývania a hygieny a v zavedení prvku samosprávy osady Pod brehom. Základné sociálne poradenstvo v obci Pribylina poskytuje pracovníčka obecného úradu p. Anna Račková.

2.3 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov)

Vzhľadom k tomu, že obec Pribylina nie je zriaďovateľom žiadneho vlastného zariadenia sociálnych služieb, zabezpečuje pre klientov pobytovú formu v sociálnych zariadeniach prostredníctvom iných poskytovateľov (inou obcou, VÚC, neverejným poskytovateľom) na základe výberu klienta. Pobyt v zariadeniach je pre mnohých klientov finančne náročný, preto si klienti vyberajú najmä podľa kalkulácie nákladov jednotlivých zariadení.

Sociálne služby na území regiónu Horný Liptov poskytujú občanom zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, obce, mesta a neverejní poskytovatelia (občianske združenia, neziskové organizácie a iné právnické a fyzické osoby). Žilinský samosprávny kraj poskytuje v okrese Liptovský Mikuláš sociálne služby prostredníctvom dvoch centier sociálnych služieb a jedného domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Smrečanoch a v Liptovskom Hrádku. Zo sociálnych služieb poskytovaných obcami možno uviesť komunitné centrum s nocľahárňou, strediskom osobnej hygieny a pracovňou (Liptovský Mikuláš), denné centrum zabezpečované Mestom Liptovský Mikuláš v šiestich lokalitách, či Zariadenie pre seniorov a domov opatrovateľskej služby s požičovňou pomôcok v Liptovskom Mikuláši.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje v rámci obvodu mesta Liptovský Mikuláš. V ďalších obciach poskytujú samosprávy iba opatrovateľskú službu (*viď Príloha Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Neverejní poskytovatelia v tomto okrese zabezpečujú mimo opatrovateľskej služby aj služby domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov (Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš - Ondrašová a Liptovský Hrádok), krízové stredisko s nocľahárňou (Liptovský Mikuláš), vypožičiavanie pomôcok či prepravnú službu (Liptovský Mikuláš).

Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb registrovaní podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na území Liptovského Hrádku sú

- Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov SČK, zriaďovateľ SČK, kapacita DSS 14 klientov, ZpS 6 klientov,
- Centrum sociálnych služieb EDEN, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita 81 klientov,
- Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Liptovský Hrádok, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita DSS 25 klientov, ŠZ 12 klientov.

Všetky zariadenia sú kapacitne naplnené. (*vid' Príloha: Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Chránené dielne

Chránená dielňa (CHD) a chránené pracovisko (CHP) sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, podľa § 55 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov. V týchto zariadeniach sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce. Alebo sú to pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu a na ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôsobené zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím. V Liptovskom Hrádku je evidovaných najviac, 16 CHD/CHP, v ktorých je zamestnaných 18 zamestnancov so zdravotným postihnutím. (*vid' Príloha: Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk*).

Detské domovy

Detský domov Liptovský Hrádok má zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Kráľovej Lehote, Liptovskom Hrádku a Liptovskej Porúbke. V roku 2013 zariadenie získalo ďalší objekt v Liptovskom Trnenci, rekreačný dom vrátane vnútorného vybavenia. V opatere detského domova je v súčasnosti približne 70 detí prevažne zo Žilinského kraja. Detský domov je štátnou rozpočtovou organizáciou.

Ostatné subjekty pôsobiace v sociálnej oblasti

V sociálnej oblasti pôsobia a vyvíjajú svoje aktivity aj subjekty a organizácie (napr. neformálneho alebo neziskového charakteru) zamerané na špecifické problémy jednotlivcov a prispievajúce k integrácii, alebo k zlepšeniu či k riešeniu sociálnych problémov jednotlivcov. Ich činnosť je systematická alebo príležitostná podľa potreby. Najvýznamnejšie z nich sú Komunitná nadácia Liptov, OZ Kopýtko, OZ Nezábudka, Detské centrum Svetluška, Centrum voľného času, Špeciálna základná škola v Jamníku, ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých, Dom Charitas Sv. Kláry Liptovský Mikuláš a iné.

Domov sociálnych služieb (DSS) v Závažnej Porube

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba v zmysle §38 zákona 448/2008 Zákona o sociálnych službách pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008.

V Závažnej Porube bol DSS zriadený v roku 2011. Sociálna služba v zariadení je poskytovaná 2 klientom. Prioritne sú do zariadenia prijímaní klienti z radov občanov obce, no ak takí nie sú, v záujme ekonomickej udržateľnosti zariadenia je kapacita naplnená klientmi z regiónu aj mimo neho.

Zariadenie pre seniorov (ZpS) v Závažnej Porube

Sociálna služba sa poskytuje v súlade §35 zákona 448/2008. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Zariadenie pre seniorov bolo v obci Závažná Poruba zriadené v roku 2011, kapacita zariadenia je 23 osôb. V DSS a ZpS Závažná Poruba pracuje odborný opatrovateľský a zdravotný personál a sociálna pracovníčka, spolu 16 zamestnancov.

V obci Pribylina evidujú záujem seniorov o poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov. Obec má dobrú spoluprácu s Domovom pre seniorov Golden Age v Liptovskej Ondrašovej a ZpS Royal Care, n.o. vo Vítálišovciach, kde sú občania obce umiestňovaní. V súčasnosti je umiestnených 6 občanov, z nich jeden je v Zariadení opatrovateľskej služby v obci Remetské Hámre pri Sobranciach. Toto zariadenie sa začiatkom roku 2018 presťahovalo z Tatranskej Kotliny.

Záver:

Obec Pribylina aktívne prispieva k riešeniu vzniknutých nepriaznivých sociálnych situácií svojich občanov, ponúka alternatívne riešenia vzniknutých problémov a vytvára podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založené na spolupráci subjektov poskytujúcich služby, spolupráci klientov a ich rodín.

2.4 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci

Štátne sociálne dávky predstavujú súbor peňažných plnení, ktorými sa štát podieľa na zvládnutí viacerých životných situácií, najmä rodín s nezaopatrenými deťmi. Prispieva na krytie nákladov na výživu a iné osobné potreby detí a tiež nákladov spojených s ďalšími sociálnymi udalosťami. Štátne sociálne dávky tvoria súčasť systému sociálneho zabezpečenia. V rámci reformy sociálnej sféry sa popri sociálnom poistení a sociálnej pomoci dotvára ďalší systém sociálneho zabezpečenia, ktorý dostal pomenovanie „štátna sociálna podpora“ (známa ako dnešné štátne sociálne dávky). Zameriava sa na podporu takých sociálnych udalostí, ktoré nie sú pokryté zo systému sociálneho poistenia a ich akceptovanie štátom umožňuje predchádzať stavu, kedy sa jednotliviec ocitá v stave hmotnej alebo sociálnej núdze a je odkázaný na pomoc.

Pre znevýhodnené skupiny a sociálne odkázaných občanov je dôležité, či je služba poskytovaná bezplatne alebo je potrebné za službu platiť. Obec Pribylina v rámci existujúcich kompetencií v oblasti sociálnej politiky zabezpečuje viaceré úlohy:

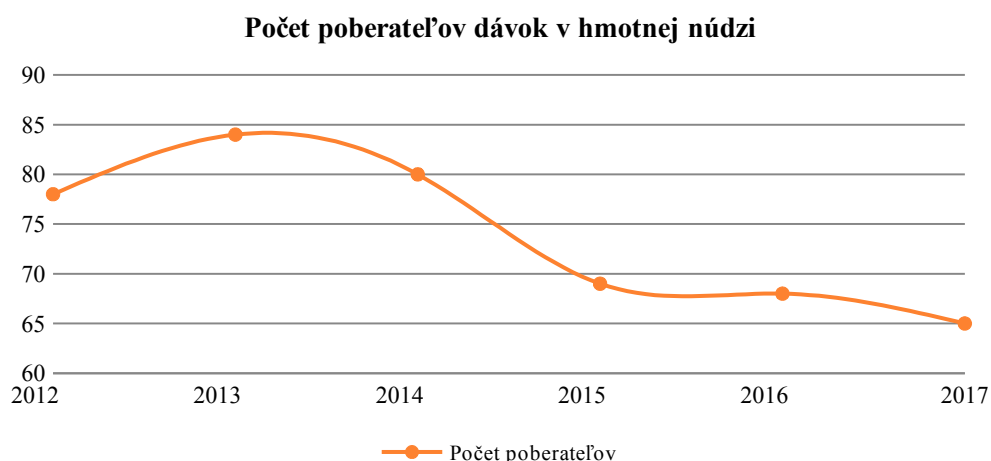
- a) príspevok pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (ÚPSVaR),
- b) príspevok pre žiakov na stravu v hmotnej núdzi (ÚPSVaR),
- c) príspevok pre žiakov na školské potreby (ÚPSVaR),
- d) jednorazové dávky z rozpočtu obce.

Tabuľka 1: Štátne sociálne dávky - obec Pribylina - obdobie roky 2012 až 2017

Počet poberateľov podľa typu dávky	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dávka v hmotnej núdzi	78	84	80	69	68	65
Dotácie na stravu	1	1	1	1	1	1
Prídavok na dieťa	181	184	174	177	168	165
Rodičovský príspevok	54	64	64	60	55	54
Spolu vyplatená suma štátnej soc. dávky v €	301.007,32	331.439,62	326.589,39	310.611,54	294.591,03	302.979,90

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. V roku 2017 boli

v obci Pribylina vyplatené dávky v hmotnej núdzi 65 poberateľom v celkovej výške 95.392,40€.

Obr. 10: Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len kompenzácia) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblastiach mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov, sebaobsluhy. V rokoch 2012 – 2017 boli v obci Pribylina vyplácané kompenzácie na zvýšené výdavky na diétu, hygienu alebo opotrebovanie a na prevádzku OMV, ďalej na kúpu pomôcky, úpravu rodinného domu, na prepravu a kúpu osobného motorového vozidla, na osobnú asistenciu a opatrovanie.

Tabuľka 2: Počet poberateľov sociálnych dávok v obci podľa druhu kompenzácie

Počet poberateľov podľa druhu kompenzácie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	14	13	11	10	8	9
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	39	43	52	48	43	39
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	17	17	20	19	18	15
PP na kúpu pomôcky			1			
PP na úpravu rodinného domu			1			
PP na osobnú asistenciu		1	1	1	1	2
PP na kúpu osobného motorového vozidla	1			1		1
PP na prepravu	1	2	2	2	2	1
PP na opatrovanie	31	33	33	33	29	28

Tabuľka 3: Vyplatená suma sociálnych dávok v obci

Vyplatená suma v €	2012	2013	2014	2015	2016	2017
--------------------	------	------	------	------	------	------

PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	3 576,38	3 109,94	2 868,60	2 482,41	2 169,78	2 304,29
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	7 691,48	8 101,05	9 838,65	9 765,09	8 735,25	8 373,11
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	6 054,81	6 385,29	6 816,54	6 849,63	6 518,73	5 474,80
PP na kúpu pomôcky			426,55			
PP na úpravu rodinného domu			1 953,26			
PP na osobnú asistenciu		3 743,96	5 031,48	4 937,64	5 097,72	8 735,80
PP na kúpu osobného motorového vozidla	8 298,48			8 298,48		8 119,30
PP na prepravu	872,86	914,92	815,61	1 092,56	1 150,71	1 098,69
PP na opatrovanie	49 086,17	50 763,75	50 558,89	46 835,16	42 604,51	53 396,01

V roku 2017 obec Pribylina čerpala granty a transfery z ÚPSVaR na stravu detí v hmotnej núdzi vo výške 9.159,75€, na školské pomôcky detí v HN vo výške 1.626,80€, na aktivačnú činnosť podľa § 52 sumu vo výške 2.656,44€ a na rodinné prídavky cez obec sumu vo výške 1.833,96€.

Z Ministerstva životného prostredia SR boli poskytnuté finančné prostriedky na znižovanie energetickej náročnosti MŠ vo výške 531.170,58€ a významnou položkou bol transfer na financovanie Základnej školy s materskou školou Jána Lajčiaka v Pribyline vo výške 278.140,00€, čo je o 12.742,00€ viac ako v predchádzajúcom roku.

V roku 2017 obec financovala kluby a spolky (CVČ, MO Jednotu dôchodcov, MO Maticu Slovenskú, Divadelný súbor KLÁSOK, MO SČK a i.). Spolu s členskými príspevkami a jednorazovou dávkou pre siroty v Cirkevnom zbore Evanjelickej cirkvi a.v. to predstavovalo celkovú sumu vo výške 44.603,50€.

Obec v roku 2017 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 2/2015 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel:

- Telovýchovnej jednote finančné prostriedky vo výške 14.000,00€
- Klubu pribylinských turistov a lyžiarov finančné prostriedky vo výške 664,00€
- Divadelnému súboru KLÁSOK finančné prostriedky vo výške 550,00€
- Miestnej organizácii SČK finančné prostriedky vo výške 150,00€
- ZO Jednoty dôchodcov v Pribyline finančné prostriedky vo výške 160,00€
- MO Matice slovenskej finančné prostriedky vo výške 200,00€
- Dobrovoľnému hasičskému zboru Pribylina finančné prostriedky vo výške 6.000,00€

V rámci finančného usporiadania voči zriadeným právnickým osobám, t.j. rozpočtovej organizácii Základná škola s materskou školou bolo z rozpočtu obce financovaných 147.883,60€ a z prostriedkov od ostatných subjektov verejnej správy, napr. zo ŠR financovaných 428.254,82€ na prevádzku ZŠ s MŠ.

2.5 Hodnotenie sociálnej situácie a kvality služieb dotazníkovými prieskumami

Hodnotenie sa uskutočnilo dvoma spôsobmi: prvým bol dotazníkový prieskum, do ktorého sa mohla zapojiť široká verejnosť. Túto možnosť využilo 23 občanov obce.

Druhým spôsobom bolo spracovanie výsledkov výskumu OZ Romodrom Slovensko, ktorý sa uskutočnil v novembri 2014 s cieľom získať komplexný obraz o živote a potrebách obyvateľov rómskej osady Pod brehom v Pribyline (*Romodrom Slovensko: Výskum spôsobu života, kultúry a potrieb obyvateľov rómskej osady Pod brehom v Pribyline. Zborník, 2014*).

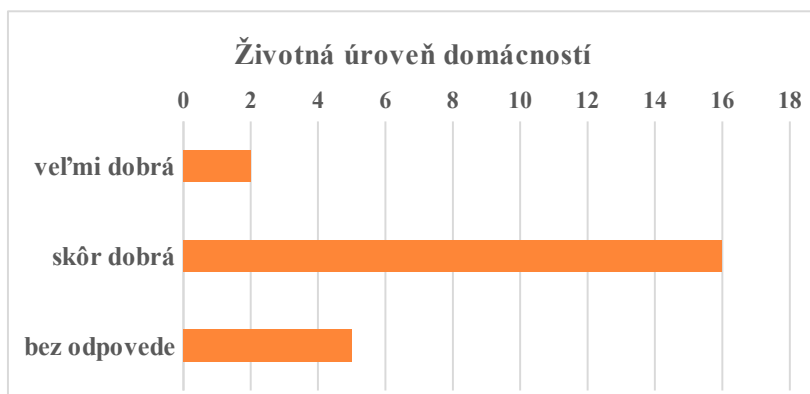
Dotazníkový prieskum

V dotazníku sme zisťovali, aké je hodnotenie kvality životnej úrovne obyvateľov obce a aká je existencia ich sociálnych a zdravotných problémov, krízových situácií alebo sociálnych problémov v rodinách a v spolunažívaní s inými občanmi obce. Dve otázky boli nasmerované na zistenie informácie, na koho sa obrátia obyvatelia v prípade, ak potrebujú riešiť svoju sociálnu situáciu a na zistenie informácie, ktorej skupine obyvateľov obce je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Ďalšie dve otázky boli zamerané na zistenie aktuálneho využívania sociálnych služieb poskytovaných obcou a na zistenie dopytovaných sociálnych služieb, ktoré by obec mohla svojim obyvateľom zabezpečiť.

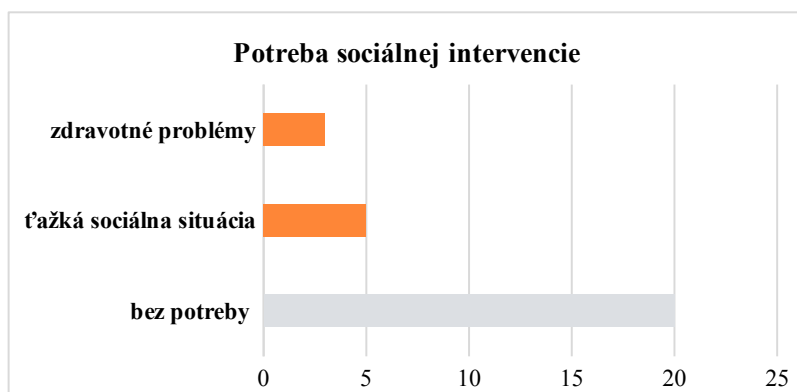
Dotazník vyplnilo 23 občanov, z toho 8 mužov a 15 žien. Prevažne sú to obyvatelia žijúci v obci viac ako 30 rokov (78% opýtaných) a sú zamestnaní/SZČO (48%) alebo dôchodcovia (39%). Veková škála respondentov bola pestrá, zapojili sa prevažne obyvatelia vo veku od 56 do 75 rokov (65%). Títo obyvatelia žijú ako jednotlivci (26%), v rodine s oboma partnermi a deťmi (26%) alebo vo viacgeneračnej domácnosti (21%).

Obyvatelia obce odpovedali na dotazníkové otázky formou vyznačovania z uvedených možností, prípadne vlastným vyjadrením.

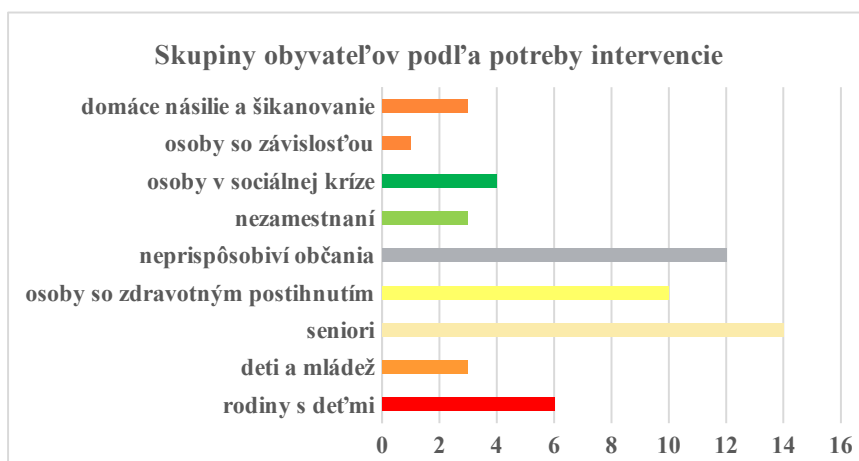
Životnú úroveň domácností hodnotili obyvatelia ako skôr dobrú (70% opýtaných) a ako veľmi dobrú (9%). 22% opýtaných sa nevyjadrilo.

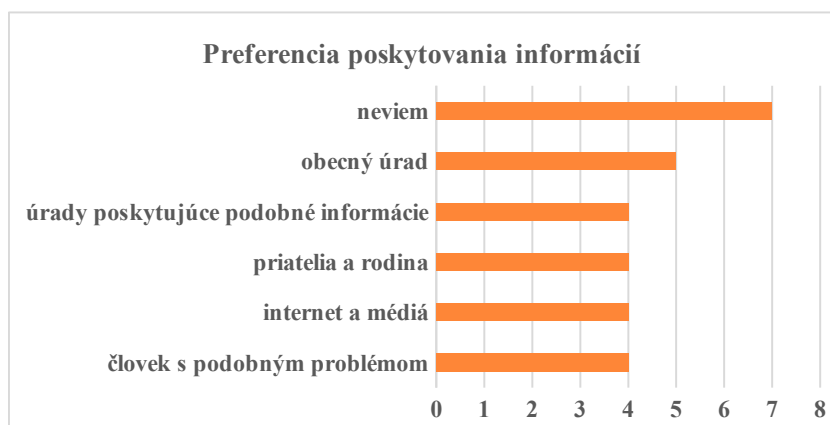
Väčšina opýtaných (87%) v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. V ťažšej sociálnej situácii kvôli strate partnera sú štyria respondenti a jeden rieši iný bližšie nešpecifikovaný sociálny problém. Zdravotné problémy, najmä problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti a problémy s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov, uviedli traja respondenti.

Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú predovšetkým seniori a neprispôsobiví občania. Ďalej je potrebné venovať pozornosť aj osobám so zdravotným postihnutím a rodinám s malými deťmi.

Väčšina opýtaných (30%) nevie, na koho by sa obrátili v prípade, že by potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, pretože sa doposiaľ s takou situáciou nestretli. 22% opýtaných vyhľadá pomoc u priateľov a v rodine.

V súčasnosti opýtaní občania nevyužívajú žiadnu sociálnu službu. Jeden respondent uviedol potrebu domu sociálnych služieb, ďalší denný stacionár a jedna respondentka uviedla potrebu nasledujúcich sociálnych služieb:

- komunitné centrum
- terénnu sociálnu prácu
- donášku obedov.

Výskum OZ Romodrom Slovensko

Výskum bol realizovaný pomocou dotazníkového prieskumu, ktorý vyplňal výskumný tím. Najdôležitejšími témami výskumu boli: zamestnanie, vzdelanie, sociálne problémy, bývanie, sociálna súdržnosť, kriminalita a kultúra. Dotazník pre deti a mládež do 18 rokov bol upravený z dôvodu náročnosti niektorých otázok a predpokladu iných potrieb a skúseností vzhľadom k veku. Počet vyplnených dotazníkov bol 106, čo predstavuje približne 1/3 všetkých obyvateľov osady. Z toho bolo realizovaných 60 dotazníkov pre dospelých a 46 pre deti a mládež.

Výskum priniesol nasledovné zistenia u **dospelých** respondentov:

1. vek obyvateľov - v osade žije veľmi málo obyvateľov v dôchodkovom veku, čo je spôsobené predovšetkým kratšou dĺžkou života občanov v dôsledku zlej životnej úrovne a zlého životného štýlu.

2. vzdelanie - muži majú väčšinou ukončené základné vzdelanie, ¼ opýtaných žien ZŠ neukončila z dôvodu predčasného materstva alebo starostlivosti o príbuzných.

3. školská dochádzka - väčšina Rómov, ktorí majú dieťa školského veku, posielajú dieťa do ZŠ Pribylina alebo ŠZŠ Pribylina. Rodičia z majoritnej spoločnosti posielajú svoje deti do školy v Liptovskom Hrádku, takže sa z pribylinskej školy stala prevažne škola pre Rómov. Takýto stav príliš nenapomáha integrácii miestnej rómskej komunity. Predškolské vzdelávanie v obci funguje.

4. nezamestnanosť - väčšina respondentov je nezamestnaná, je buď zapísaná na obci v aktivačných službách alebo si privyrábajú na brigádach, kde pracujú na čierno, veľká časť žien je momentálne na materskej dovolenke. Dôvody nezamestnanosti: nedostatočná prax, vzdelanie, etnický pôvod. Všetci respondenti v aktívnom veku by chceli byť zamestnaní.

5. dávky v hmotnej núdzi - takmer polovica respondentov poberá dávky v hmotnej núdzi, príspevky na deti alebo náhradnú starostlivosť, prípadne opatrovateľský príspevok. Mnoho respondentov však nevedelo, ako sa typ ich dávky nazýva a na aký typ dávok majú nárok.

6. podmienky bývania – väčšina respondentov nie je spokojná so svojimi podmienkami bývania, najviac ich trápi jeden zdroj pitnej vody, ktorý cez zimu zamrzá, takže sú nútení používať vodu z rieky. Ďalej chýba spevnená cesta (chodia blatom a deti sú stále špinavé) a majú problém s odpadom. Podľa respondentov by riešením mohlo byť: finančná pomoc, zamestnanosť, lepší starosta, čisté životné prostredie v osade, komunikácia s miestnou samosprávou, komunitné centrum, sociálne služby a kvalitný zdroj pitnej vody. Väčšina respondentov súhlasila, že by sa zapojila do práce na obnove osady a budovaní novej infraštruktúry.

Iba 1 respondent váhal na otázku, či by uvítali zriadenie sociálnej služby či komunitného centra. Všetci ostatní 59 dospelí by túto službu uvítali, lebo ju poznajú z iných osád, kde majú príbuzných. Privítali by to najmä kvôli deťom, ktoré žijú v zlých podmienkach.

7. dostupnosť služieb - väčšina dotazovaných považuje dostupnosť služieb (nemocnice, obchody, školy) za dobrú.

8. migrácia - mladí ľudia sa mierne prikláňali ku sťahovaniu za lepšími podmienkami, starí viac k pretrvávaniu na mieste, veľa ľudí však zdôrazňovalo, že by sa odsťahovali iba v prípade, ak by s nimi išla aj rodina.

9. kriminalita – na otázku, či sú Rómovia ako skupina neprávom obviňovaní, stíhaní alebo odsudzovaní štátnymi orgánmi, sa ženy priklonili skôr na stranu toho, že sú Rómovia neprávom stíhaní. Muži sa naopak domnievajú, že rovnaké pravidlá platia pre všetkých.

10. dlhy – s jednou výnimkou sú všetci respondenti nad 45 rokov zadĺžení – v banke alebo od poskytovateľov nebankových úverov, alebo nedokážu splácať tarify u mobilných operátorov.

11. kultúra a tradície - Rómovia vnímajú svoju kultúru a svoje tradície cez spev, tanec, hudbu, rituály (svadby, pohreby), jazyk a tradíciu „mať veľa detí“. Respondenti sa zhodli, že k udržaniu rómskeho folklóru by mohlo pomôcť komunitné centrum alebo akýkoľvek iný spoločný priestor.

12. komunita a súdržnosť – 80% obyvateľov osady pociťuje vnútornú súdržnosť celej komunity a ľudia si navzájom pomáhajú aj mimo vlastnej rodiny, 20% uviedlo, že súdržnosť neexistuje a v skutočnosti je každý sám za seba alebo sa ľudia medzi sebou nedokážu dohodnúť.

13. vzťahy s majoritou: viac ako polovica opýtaných uviedla, že ich vzťah k majorite je dobrý a nemajú žiadny problém v komunikácii s nimi, dochádza aj k vzájomnej pomoci (poskytnutím oblečenia alebo krátkodobej brigády). 1/3 uviedla, že záleží na človeku.

14. vzťahy a spolupráca so zástupcami miestnej samosprávy, starostom a zástupcami: sú vnímané veľmi negatívne, bez komunikácie, nedokážu spolu vychádzať. Niektorým sa dobre komunikuje s koordinátorom aktivačných prác.

Ďalej výskum priniesol nasledovné zistenia u respondentov **vo veku od 6 do 17 rokov**:

1. voľba budúceho povolania – veľkú úlohu zohráva zamestnanie alebo profil rodičov, ako problém sa javia negatívne skúsenosti rodičov pri hľadaní práce.

2. nadanie, talent, aktivity – uplatňuje sa tu genderová odlišnosť: záujmy a zručnosti sú výhradne dievčenské alebo chlapčenské. Spoločným záujmom je hudba.

3. školská dochádzka – väčšina detí je v škole spokojná, majú svoje obľúbené učiteľky a do školy chodia rady, príprava na ďalšie vzdelanie je však slabá, deti si neveria, že vzdelávanie má zmysel.

4. záškoláctvo - rodičia dbajú na školskú dochádzku, ale objavuje sa aj záškoláctvo. Dôvodom môže byť: nechúť ísť do školy kvôli napr. skúšaniam, zaspávanie, lepší program s kamarátmi, pomoc rodičom v domácnosti alebo čas venovaný priateľovi/priateľke.

5. podmienky bývania - väčšina uviedla ako hlavný nedostatok zablatenú cestu a chýbajúci chodník. Druhým problémom sú neodvezené smeti, ktoré im vadia a za ktoré sa deti hanbia. Tretí nedostatok je zlá dostupnosť vody.

6. rodina - všetky opýtané deti uviedli, že majú u svojich rodičov podporu.

7. alkohol a drogy - väčšina chlapcov a dievčat nemala žiadne skúsenosti s alkoholom či drogami. Je možné sa domnievať, že to môže byť dané určitou izoláciou osady a obce od negatívnych vplyvov, ktoré pôsobia viac vo veľkých mestách.

8. komunitné centrum - všetky deti a mladiství by uvítali zriadenie nejakého zariadenia v osade, kde by mohli tráviť svoj voľný čas. V súčasnosti prebiehajú akékoľvek hry detí z osady prevažne vonku a v blízkom okolí.

9. vzťah s majoritnou spoločnosťou - väčšina detí nemala vo vzťahoch s majoritnou spoločnosťou problém.

Výskum potvrdil, že obyvatelia rómskej osady Pod brehom sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii, a to najmä z nasledovných dôvodov:

- nemožnosťou začleniť sa a uplatniť sa na trhu práce,
- zlou technickou a sociálnou infraštruktúrou v rómskej osade,
- nízkym hygienickým štandardom rómskych domácností,
- nízkou vzdelanostnou úrovňou rómskeho obyvateľstva a s tým súvisiacou vysokou dlhodobou nezamestnanosťou.

Mnoho dospelých túži po zamestnaní a sú ochotní robiť úplne čokoľvek. Väčšina má dobrý vzťah s majoritnou spoločnosťou. Obyvatelia osady by chceli, aby sa o ich problémy začal niekto zaujímať.

Záver:

Dotazníkového prieskumu sa v porovnaní s počtom obyvateľov obce Pribylina zúčastnilo veľmi málo respondentov, preto odpovede nemôžu byť smerodajným výsledkom potreby obyvateľov obce. Súhrnne možno skonštatovať, že respondenti hodnotia životnú úroveň ako dobrú a väčšina v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. V ťažkej sociálnej situácii sa ocitnú najmä kvôli strate partnera.

V prípade, že občania potrebujú získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, nevedia, na koho sa majú obrátiť, pretože sa s takou situáciou nestretli. Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú najmä seniori a marginalizovaná rómska komunita.

MRK sa v súčasnosti nachádza v nepriaznivej sociálnej situácii, najmä z dôvodu materiálnych nedostatkov ako je zlá infraštruktúra a odpad, ktorý sa hromadí okolo ich príbytkov. Zlé podmienky a nepodnetné prostredie ohrozujú najmä ďalší vývin detí a mládeže. Mnoho dospelých túži po zamestnaní a sú ochotní robiť úplne čokoľvek. Väčšina má dobrý vzťah s majoritnou spoločnosťou. Obyvatelia osady by chceli, aby sa o ich problémy začal niekto zaujímať.

Sociálne služby, ktoré by mohli dopomôcť vyriešiť niektoré z uvedených problémov občanov obce, sú: komunitné centrum, terénna sociálna práca, rozvoz stravy, denný stacionár a dom sociálnych služieb.

3. SWOT ANALÝZA A IDENTIFIKÁCIA POTRIEB

Výsledná SWOT analýza vznikla ako výstup stretnutia riadiacej skupiny pre prípravu SPRO, z dotazníkového zisťovania a výskumu OZ Romodrom. Je podkladom pre identifikáciu potrieb a následného stanovenia cieľov a opatrení KPSS.

Silné stránky	Slabé stránky
- vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v príľahlých sídlach, - pobočka Červeného kríža, - existencia Jednoty dôchodcov, - organizovanie rôznorodej záujmovej činnosti, - aktívny prístup obce k riešeniu životných situácií obyvateľov obce - dostupnosť sociálnych služieb pre obyvateľov obce - spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom okolí (Golden Age v Liptovskej Ondrašovej a ZpS Royal Care, n.o. vo Vitálišovciach) - existencia materskej školy, základnej školy, vybudované školské dielne pre praktické vyučovanie, - telovýchovný areál s bežeckou dráhou, doskočiskom na skok do diaľky a ihriskom, - existencia športových klubov – futbalový, turistický, - existencia futbalového ihriska, tenisového kurtu, telocvične pre potreby školského športu a športu „pre všetkých“, vybudované viacúčelové ihrisko,	- absencia zariadenia pre seniorov, domu sociálnych služieb, - nedostatok priestorov na zriadenie týchto zariadení, - nedostatočné využívanie stravovacích kapacít zo strany starších ľudí, - nedostatočné zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, občania musia pre lieky cestovať do susedných obcí, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov, - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov, - absencia komunitného centa - sociálna izolácia obyvateľov z MRK. - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, - zlý technický stav budov formálneho vzdelávania, - rapídne klesajúci počet žiakov, - nárast počtu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, z ktorých je veľké percento zaostalých, zhoršujúca sa hygiena žiakov zo soc. znevýhodneného prostredia, - klesá odbornosť vyučovania aj výška rozpočtu, - klesajúci rozpočet ovplyvňuje možnosť odmeny a nákupu učebných pomôcok,

	• absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia (záujmová činnosť detí), • absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie, • nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva a zvyšovať zamestnanosť, • pretrvávajúce tradičných spádových oblastí dochádzky za prácou • vysoká miera nezamestnanosti u MRK.
Príležitosti	Ohrozenia
• vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti a odkázané osoby, • zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie, • realizované reformy, vrátane inštitucionálnych a fiškálnych v oblasti sociálnej inklúzie, • fiškálna decentralizácia, dôraz na princíp subsidiarity, • zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie, • dôraz na kvalitu a profesijné zabezpečenie, • novokoncipovaný systém ochrany detí, • kvalitné neštatné subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry, • zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi, • zvyšujúce sa povedomie zamestnávateľov pri vytváraní rodine priateľského prostredia, tradícia súťaže „Zamestnávateľ ústretový k rodine“ a audit „Rodina a práca“, • zapojenie obyvateľov do plánovania sociálnej oblasti, • záujem o integráciu rómskej komunity do života majoritnej spoločnosti, • podpora mladých rodín a znevýhodnených skupín, • podpora a rozvoj dobrovoľníctva a spolkovej činnosti.	• vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, • prehlbovanie dlhodobej nezamestnanosti, • absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, • nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení, • pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe a nízka udržateľnosť výsledkov, • nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby, • nedostatočné využívanie viacdrojového financovania, • deficit finančných prostriedkov v školstve, nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, • nárast sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, • prehĺbujúca sa izolácia MRK, • postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným

	sociálnym skupinám komunity • nízke príjmy marginalizovaných rodín s deťmi • zvyšovanie segregácie a chudoby • zvyšovanie pravdepodobnosti ďalšieho pokračovania v získaní nedostatočného vzdelania z titulu nesprávnych návykov a zlých vzorcov správania sa v rodinách • legislatívne zmeny.
--	--

Na základe analytických vstupov je možné sformulovať nasledovné problémy a potreby, ktoré sú východiskom pre stanovenie cieľov.

- udržať existujúci systém sociálneho poradenstva a posudkovej činnosti
- malý záujem potenciálnych prijímateľov o opatrovateľskú a odľahčovacíu službu vrátane podporných sociálnych služieb, napriek tomu, že sú na poskytovanie týchto služieb vytvorené podmienky
- ďalej rozvíjať opatrenia aktívneho trhu práce ako dobrovoľnícka práca a verejno-prospešné služby
- **v SPRO bola zadaná potreba vybudovania obecného sociálneho podniku poskytujúceho obecné služby, správu a údržbu obecného majetku, manažment podnikateľských zámerov v záujme rozvoja obce**
- dlhodobý neriešený problém rómskej osady Pod brehom vytvára obavy z ďalšieho prepadávania sa vylúčenej skupiny obyvateľov do stále horších životných podmienok, ktoré v konečnom dôsledku môžu ohroziť aj majoritu
- inštitucionálne zabezpečenie riešenia problematiky rómov prostredníctvom špecializovaných organizácií zameraných na riešenie tohto problému = nedostatočná kapacita obecného úradu pre riešenie tejto otázky = komunitné centrum a podobne
- nárast počtu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, z ktorých je veľké percento zaostalých, zhoršujúca sa hygiena žiakov zo soc. znevýhodneného prostredia = viac ako 50% detí ZŠ je v hmotnej núdzi – je v tom aj inkluzívny problém – zväčšuje sa podiel detí zo sociálne slabších rodín
- **dlhá doba pre „vybavenie“ poskytnutia sociálnej služby**

4. PREHLAD CIEĽOV A PRIORÍT OBCE PRE OBDOBIE 2018-2022 V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Na základe analýzy vypracovanej v rámci plánovania komunitných sociálnych služieb obce Pribylina pracovná skupina zadefinovala tri ciele pre dosiahnutie rozvoja a zvýšenie spokojnosti, informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci v období 2018-2022.

Ciele KPSS sú:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity

Cieľ sa zameriava na sociálne služby, ktoré v obci absentujú alebo sú nedostatočne pokryté

2. Posilniť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Cieľ sa zameriava na existujúce sociálne služby, ktoré sú v obci poskytované, pričom zámerom je ich kvalitu udržať alebo zlepšiť.

3. Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách

Cieľ sa zameriava na dostatočné informovanie o poskytovaných sociálnych službách ako aj spôsoboch riešenia prípadov krízovej intervencie.

Ciele veľmi úzko korešpondujú s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020 a to konkrétne s prioritami:

- Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity
- Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Lokálne strategické dokumenty Stratégia CLLD a Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2020 definujú rozvoj sociálnej oblasti v špecifických cieľoch ŠC1. *Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obciach* a ŠC 2. *Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie*.

Ciele		Opatrenie	
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity
		2	Zlepšiť dostupnosť služieb pre matky a deti
		3	Podpora začleňovania znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov (vrátane MRK)

2	Udržať možnosti pre poskytovanie sociálnych služieb a posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	4	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov
3	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	5	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce
		6	Prevencia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií

5. AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KPSS PRE OBDOBIE 2018-2022

	Ciele		Opatrenie	Aktivity	Cieľová skupina	Zodpovení	Finančné zdroje
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity	Práca v teréne, identifikácia sociálnych problémov, návšteva rodín, spolupráca obce so školou	seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, deti a mládež ohrozené závislosťami, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec, sociálna komisia, základná a materská škola	verejné prostriedky, rozpočet obce
		2	Zlepšiť dostupnosť služieb pre matky a deti	Zriadenie centra pre matky s deťmi ??????	matky a deti ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii		verejné prostriedky, rozpočet obce
		3	Podpora začleňovania znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov (vrátane MRK)	Vytvoriť obslužné pracovné príležitosti pomocou obecného podniku pre nízkoprájmové sociálne skupiny s nízkym vzdelaním ??????	osoby, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii		verejné prostriedky, rozpočet obce
				Komunitné centrum a terénni pracovníci + asistenti, rómske hliadky	osoby, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii vrátane detí		verejné prostriedky, rozpočet obce
				inštitucionálne zabezpečenie riešenia problematiky rómov prostredníctvom špecializovaných organizácií zameraných na riešenie tohto problému = nedostatočná kapacita obecného úradu pre riešenie tejto otázky =	MRK		

2	Udržať možnosti pre poskytovanie sociálnych služieb a posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	4	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov	komunitné centrum a podobne			
				Prieskum spokojnosti a aktualizácia ich potrieb	seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniory, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	dotačné zdroje, granty
				Udržanie možnosti pre poskytovanie opatrovateľskej služby a poskytovania stravy pre seniorov			
				Udržanie a zlepšenie realizácie opatrení aktívnej politiky trhu práce	osoby, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii - nezamestnaní		
3	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	5	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce	Pravidelné/náhodilé/priebežné informovanie o sociálnej problematike obce - verejno komunikačné prostriedky časopis, obecný web, reporting o stave sociálnych služieb, demografie, trhu práce a plnení KPSS - pre zastupiteľstvo a pre verejnosť	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniory, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce
				Príprava a realizácia projektov, zameraných na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniory	obec, záujmové skupiny, občianske združenia, základná a materská škola	dotačné zdroje, granty, MAS Horný Liptov
		6	Prevencia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	udržať existujúci systém sociálneho poradenstva a posudkovej činnosti			

6. MONITORING A HODNOTENIE

Vyhodnotenie realizácie dokumentu bude zabezpečené pravidelným monitorovaním a hodnotením, výsledkom ktorého bude správa, ktorá podá komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS a či vedú k riešeniu jednotlivých priorít. V správe bude vyjadrené, aký efekt majú realizované opatrenia a ako je potrebné stanovený postup upraviť.

Monitorovanie zabezpečí pravidelné sledovanie a zber informácií o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch/aktivitách v rámci jednotlivých opatrení akčného plánu, t.j. zostavenie komplexnej informácie o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS.

Monitorovacia správa komunitného plánu bude obsahovať aktualizáciu demografických údajov a vyhodnotenie zrealizovaných aktivít podľa jednotlivých opatrení. Komunitný plán sociálnych služieb bude ročne monitorovaný.

Hodnotenie na základe monitorovania pomenuje vplyv KPSS na sociálnu problematiku obce a jeho obyvateľov. Hodnotenie sa uskutoční jedenkrát do roka, t.j. k 30. 11. Hodnotenie bude spolu s pracovníkmi obecného úradu vykonávať (prosím o doplnenie). Pôjde hlavne o vyhodnotenie vonkajších a vnútorných vplyvov na realizáciu komunitného plánu, zadefinovanie príčin úspechov/neúspechov napĺňania opatrení a návrhu aktivít a priorít na nasledujúci rok. Ročné hodnotenie KPSS bude predkladané na vedomie obecnému zastupiteľstvu v termíne do 31.12.

Návrhy na aktualizáciu akčného plánu spolu s vyjadrením finančných požiadaviek na rozpočet mesta na nasledujúci rok vychádzajúce z hodnotiacej správy schváli obecné zastupiteľstvo v termíne do 31.12.

Verejnosť bude oboznamovaná s realizáciou plánu prostredníctvom webovej stránky obce.

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Obec	každoročne k 30. 11	hodnotiaca správa
Obec	každoročne k 31.12.	predloženie hodnotiacej správy obecnému zastupiteľstvu a aktualizácia akčného plánu

7. PREHĽAD PLATNEJ LEGISLATÍVY A INFORMAČNÝCH ZDROJOV

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov.

Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi

Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime

Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Stratégia CLLD, www.hornyliptov.sk

Spoločný program rozvoja obcí do roku 2020, MAS Horný Liptov 2015

Výskum spôsobu života, kultúry a potrieb obyvateľov rómskej osady Pod brehom v Pribyline, Zborník 2014, ROMODROM Slovensko, OZ

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-2015-2020.pdf>

Žilinský samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí, <http://www.zask.sk/sk/samosprava/urad-zsk/odbor-socialnych-veci/>

Štatistický úrad SR, www.slovak.statistics.sk

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

DSS	Domov sociálnych služieb
CHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MAS	Miestna akčná skupina
IBV	Individuálna bytová výstavba
OMV	Osobné motorové vozidlo
OPS	Opatrovateľská služba
OZ	Občianske združenie
PP	Počet poberateľov
SPRO HL	Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova
SS	Sociálna služba
Stratégia CLLD	Stratégia komunitou vedeného rozvoja
SČK	Slovenský červený kríž
ŠC	Špecifický cieľ
ŠVVP	Špeciálne výchovno –vzdelávacie potreby
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZpS	Zariadenie pre seniorov
ZpS SČK	Zariadenie pre seniorov Slovenský Červený Kríž
ZŤP	Zdravotne ťažko postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

9. PRÍLOHY

1. Prehľad sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Zb.
2. Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb, stav k 31. 5. 2018
3. Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk v území MAS Horný Liptov
4. Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb

Druhy sociálnych služieb

V zmysle zákona 448/2008 rozlišujeme nasledujúce druhy sociálnych služieb:

- sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:
 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - nízkoprahové denné centrum,
 - integračné centrum,
 - komunitné centrum,
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na polceste,
 - zariadenie núdzového bývania,
 3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:
 1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladžovania rodinného života a pracovného života,
 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
 3. služba včasnej intervencie,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú
 1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
 - zariadenie podporovaného bývania
 - zariadenie pre seniorov
 - zariadenie opatrovateľskej služby
 - rehabilitačné stredisko
 - domov sociálnych služieb
 - špecializované zariadenie
 - denný stacionár
 2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
 3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,

5. tlmočnická služba,
 6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú
 1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
 - podporné služby, ktorými sú
 1. odľahčovacia služba,
 2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
 4. podpora samostatného bývania,
 5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
 6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
 7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

[illegible]

		Denné centrum	Domov sociálnych služieb	Jedáleň	Komunitné centrum	Krizová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunik. technológií	Nocľaháreň	Nizkoprahová soc. služba pre deti a rodinu	Opatrovateľská služba	Požičiavanie pomôcok	Práčovňa	Prepravná služba	Služba včasnej intervencie	Sociálne poradenstvo - základné	Sociálne poradenstvo - špecializované	Stredisko osobnej hygieny	Špecializované zariadenie	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Útulok	Zariadenie núdzového bývania	Zariadenie opatrovateľskej služby	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
20	Obec Liptovská Štiavnica																						
21	Obec Liptovská Teplá																						
22	Obec Liptovský Peter																						
23	Obec Partizánska Ľupča																						
24	Obec Podtureň																						
25	Obec Pribylina																						
26	Obec Trstené																						
27	Obec Vavrišovo																						
28	Obec Važec																						
29	Obec Závažná Poruba																						
30	Obec Žiar																						
31	Royal care, n.o.																						
32	Slovenský Červený kríž, územný spolok "LIPTOV", LH																						
33	Women Institute Slovakia o. z. (skratka W.I.S.), Východná																						
34	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta LM																						
35	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače																						
36	Zariadenie pre seniorov KARITA obce Partizánska Ľupča																						

Aktuálny stav k 31. 5. 2018

Zdroj: E-VÚC, odbor informácií a zahraničných vzťahov

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/ CHP	Počet zamestnan- cov - OZP z celkového počtu zamestnan- cov CHD/ CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Ľubomír Michalec	Hybe 389, 032 31 Hybe	Výroba ostatná stavebnostolárska a tesárska - stolárske práce	12.1.2012	1	100	CHP
Ivan Moravčík	Hybe 1133, 032 31 Hybe	Oprava a údržba motorových vozidiel, čistiace a upratovacie služby	1.6.2014	1	100	CHP
Jana Kubinská	J. Martinku 879, 033 01 Liptovský Hrádok	konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným	14.4.2010	1	100	CHP
Peter Ferianc LAFER K & P	SNP 1736/27B, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach	1.1.2011	1	100	CHP
APZ Liptovský Hrádok, n.o.	J.Martinku 877, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba suvenírov	23.9.2011	3	75	CHD
Liptovské múzeum v Ružomberku II.	Partizánska 153, 033 01 Liptovský Hrádok	Činnosť múzeí (uvádzač v kultúrnom zariadení)	1.10.2011	1	100	CHP
Ing. Pavel Ferianc LAFER K & P	SNP predajný stánok, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach	1.1.2012	1	100	CHP
Dalibor Novotný	Moyzesova 196/8, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba ostatných výrobkov z dreva, výroba výrobkov z korku, slamy a prúteného materiálu	1.1.2012	1	100	CHP
Oskár Uličný	Martina Rázusa 456/3, 033 01 Liptovský Hrádok	dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba;	1.4.2013	1	100	CHP
Branislav Fáber	J.Martinku 877, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatná výroba i.n.	1.7.2013	1	100	CHP
Peter Sopko Nuccco	Pálenica 54/81, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba mydla a pracích prostriedkov, čistiacich a leštiacich prípravkov	3.4.2014	1	50	CHP
B.E.S. - občianske združenie	Hradná, 033 01 Liptovský Hrádok	Rozvoj obce a regiónu	23.5.2016	1	50	CHP
KFB Trans s.r.o.	SNP 1, 033 01 Liptovský Hrádok	Administratívne služby	20.7.2016	1	50	CHP

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/CHP	Počet zamestnancov - OZP z celkového počtu zamestnancov CHD/CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Vladimír Luptovský	SNP 231, 033 01 Liptovský Hrádok	Poskytovanie masérskych služieb	1.9.2016	1	100	CHP
Národný Trust, n.o.	Hviezdoslavova 142, 033 01 Liptovský Hrádok	ochrana kultúrneho dedičstva	19.6.2017	1	50	CHP
Deura Enterprises Slovakia, s. r. o.	J. D. Matejovie 591, 033 01 Liptovský Hrádok	predaj produktov a správa e-shopu	27.3.2017	1	50	CHP
Güde, s. r. o.	Podtúreň - Roveň 208, 033 01 Liptovský Hrádok	údržba strojov a nástrojov	1.1.2017	1	100	CHP
Ľubica Šuňavcová INFINITY NAILS	SNP 229, 033 01 Liptovský Hrádok	Kadernícke a kozmetické služby	1.1.2017	1	100	CHP
Tomáš Grygar	Nová 337, 032 03 Liptovský Ján	Služby pohostinstiev	1.3.2013	1	100	CHP
Elena Plauterová	Pod stráňou 101, 032 03 Liptovský Ján	Výroba ostatných textilných výrobkov okrem odevov	3.7.2017	1	100	CHP
Vladimír Kuchárik	Uhorská Ves 155, 032 03 Liptovský Ján	Turistické a iné krátkodobé ubytovanie	13.8.2013	1	100	CHP
Miroslava Kováčiková	Hlavná 175, 033 01 Podtureň	Výroba ostatného textilu, i.n.	18.6.2014	1	100	CHP
Marta Vicénová	SNP 99, 033 01 Podtureň	Výroba výrobkov z dreva, korku, slamy a prúteného materiálu	1.3.2017	1	100	CHP
LUDKA, s.r.o.	Podbanské 1488, 032 42 Pribylina	Malooobchod v nespecifických predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	22.9.2014	1	100	CHP
FILIP kuchynské štúdio s.r.o.	Smrečany 323, 032 05 Smrečany	Pomocné práce v stolárskej výrobe	1.12.2015	1	100	CHP
Martina Bartková - TINKA	Hlavná 499, 032 61 Vážec	Kadernícke služby	19.9.2007	1	100	CHP
Zuzana Feriancová	Východná 836, 032 32 Východná	Zásielkový predaj alebo predaj cez internet	18.9.2013	1	100	CHP

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/ CHP	Počet zamestnan cov - OZP z celkového počtu zamestnan cov CHD/ CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Eva Jastrabíková E - studio	Východná 111, 032 32 Východná	Kadernícke a kozmetické služby	1.11.2014	1	100	CHP
IMMER s.r.o.	Vyšná Boca 51, 032 34 Vyšná Boca	Služby pohostinstiev	27.11.2013	1	100	CHP
Vendelín Florek FLINE	Závažná Poruba 531, 031 04 Závažná Poruba	Administratívno - kancelárske práce	1.11.2016	2	100	CHD
M & S ELEKTRO, s. r. o.	Závažná Poruba 750, 032 02 Závažná Poruba	Ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností	1.2.2017	1	50	CHP

Dotazník pre občanov obce Pribylina

Vyplnením a odovzdaním anonymného dotazníka sa zapojíte do komunitného plánovania sociálnych služieb v obci Pribylina. Ďakujeme za Váš čas a ochotu!

Ako dlho žijete v obci Pribylina?

- menej ako 5 rokov
- 5-15 rokov
- 16-30 rokov
- viac ako 30 rokov
- iné

Ste muž alebo žena?

- muž
- žena

Aké je Vaše súčasné sociálne postavenie? Ste: (môžete označiť viac možností)

- študent/študentka
- zamestnaný/á, SZČO
- nezamestnaný/á
- dôchodca/dôchodkyňa
- rodič na materskej alebo rodičovskej dovolenke
- občan v hmotnej núdzi
- občan so zdravotným postihnutím
- občan v krízovej situácii
- starám sa alebo bývam s osobou z hore uvedených kategórií

Koľko máte rokov?

- menej ako 25
- 26 - 35
- 36 - 45
- 46 - 55
- 56 - 65
- 66 - 75
- 76 a viac

Aké je zloženie Vašej domácnosti?

- jednotlivec
- jeden rodič s dieťaťom
- viacgeneračná domácnosť
- obaja rodičia/partneri s dieťaťom/deťmi
- manželia bez detí
- iné

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti?

- veľmi dobrá
- skôr dobrá
- skôr zlá
- veľmi zlá
- bez odpovede

Riešite v súčasnosti nejaký sociálny problém, krízovú situáciu alebo sociálny problém vo vašej rodine? (môžete označiť viac možností)

☐nemám sociálny problém, resp. krízovú situáciu

- ☐ som občan v ťažkej sociálnej situácii. Ak áno, tak akej?
- ☐ strata partnera
 - ☐ strata bývania
 - ☐ problémy spolunažívania
 - ☐ problém so závislosťou (alkohol, drogy, gamblerstvo, iné návykové látky...)
 - ☐ iné
- ☐ som občan so zdravotnými problémami. Ak áno, konkretizujte:
- ☐ problém s mobilitou a s vykonávaním sebaobsluhy
 - ☐ problém so zabezpečovaním prípravy stravy
 - ☐ problém so starostlivosťou o domácnosť
 - ☐ problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (vybavovanie úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní,...)
 - ☐ problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti
 - ☐ iné
- ☐ mám problém so zabezpečovaním osobnej starostlivosti o člena domácnosti odkázaného na pomoc inej osoby
- ☐ iné

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb? (môžete označiť viac možností)

- ☐ obráťim sa na človeka, ktorý má podobné problémy alebo sa s podobným problémom stretol
- ☐ vyhľadám pomoc u priateľov, v rodine
- ☐ kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú (Soc. poisťovňa, ÚPSVaR, Polícia, Zdravotné poisťovne,...)
- ☐ obráťim sa na pracovníkov obecného úradu
- ☐ získam informácie z internetu a médií
- ☐ neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a
- ☐ iné možnosti

Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľov by sa v obci podľa Vás mala venovať zvýšená pozornosť? (označte max. 3 skupiny)

- ☐ rodiny s malými deťmi
- ☐ osoby so zdravotným postihnutím
- ☐ deti a mládež
- ☐ seniori
- ☐ nezamestnaní
- ☐ osoby v prechodnej sociálnej kríze
- ☐ sociálne neprispôsobiví občania
- ☐ osoby ohrozené závislosťou (alkohol, drogy)
- ☐ osoby ohrozené domácim násilím a šikanovaním
- ☐ iné

Aké sociálne služby v súčasnosti využívate?

.....

Aká sociálna služba vám v obci chýba?

.....

Druhy sociálnych služieb

V zmysle zákona 448/2008 rozlišujeme nasledujúce druhy sociálnych služieb:

- sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:
 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - nízkoprahové denné centrum,
 - integračné centrum,
 - komunitné centrum,
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na polceste,
 - zariadenie núdzového bývania,
 3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:
 1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladzovania rodinného života a pracovného života,
 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
 3. služba včasnej intervencie,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú
 1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
 - zariadenie podporovaného bývania
 - zariadenie pre seniorov
 - zariadenie opatrovateľskej služby
 - rehabilitačné stredisko
 - domov sociálnych služieb
 - špecializované zariadenie
 - denný stacionár
 2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
 3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,

5. tlmočnická služba,
 6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú
 1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
 - podporné služby, ktorými sú
 1. odľahčovacia služba,
 2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
 4. podpora samostatného bývania,
 5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
 6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
 7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

[illegible]

		Denné centrum	Domov sociálnych služieb	Jedáleň	Komunitné centrum	Krizová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunik. technológií	Nocľaháreň	Nizkoprahová soc. služba pre deti a rodinu	Opatrovateľská služba	Požičiavanie pomôcok	Práčovňa	Prepravná služba	Služba včasnej intervencie	Sociálne poradenstvo - základné	Sociálne poradenstvo - špecializované	Stredisko osobnej hygieny	Špecializované zariadenie	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Útulok	Zariadenie núdzového bývania	Zariadenie opatrovateľskej služby	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
20	Obec Liptovská Štiavnica																						
21	Obec Liptovská Teplá																						
22	Obec Liptovský Peter																						
23	Obec Partizánska Ľupča																						
24	Obec Podtureň																						
25	Obec Pribylina																						
26	Obec Trstené																						
27	Obec Vavrišovo																						
28	Obec Važec																						
29	Obec Závažná Poruba																						
30	Obec Žiar																						
31	Royal care, n.o.																						
32	Slovenský Červený kríž, územný spolok "LIPTOV", LH																						
33	Women Institute Slovakia o. z. (skratka W.I.S.), Východná																						
34	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta LM																						
35	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliache																						
36	Zariadenie pre seniorov KARITA obce Partizánska Ľupča																						

Aktuálny stav k 31. 5. 2018

Zdroj: E-VÚC, odbor informácií a zahraničných vzťahov

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/CHP	Počet zamestnancov - OZP z celkového počtu zamestnancov CHD/CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Ľubomír Michalec	Hybe 389, 032 31 Hybe	Výroba ostatná stavebnostolárska a tesárska - stolárske práce	12.1.2012	1	100	CHP
Ivan Moravčík	Hybe 1133, 032 31 Hybe	Oprava a údržba motorových vozidiel, čistiace a upratovacie služby	1.6.2014	1	100	CHP
Jana Kubinská	J. Martinku 879, 033 01 Liptovský Hrádok	konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným	14.4.2010	1	100	CHP
Peter Ferianc LAFER K & P	SNP 1736/27B, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach	1.1.2011	1	100	CHP
APZ Liptovský Hrádok, n.o.	J.Martinku 877, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba suvenírov	23.9.2011	3	75	CHD
Liptovské múzeum v Ružomberku II.	Partizánska 153, 033 01 Liptovský Hrádok	Činnosť múzeí (uvádzac v kultúrnom zariadení)	1.10.2011	1	100	CHP
Ing. Pavel Ferianc LAFER K & P	SNP predajný stánok, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach	1.1.2012	1	100	CHP
Dalibor Novotný	Moyzesova 196/8, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba ostatných výrobkov z dreva, výroba výrobkov z korku, slamy a prútového materiálu	1.1.2012	1	100	CHP
Oskár Uličný	Martina Rázusa 456/3, 033 01 Liptovský Hrádok	dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba;	1.4.2013	1	100	CHP
Branislav Fáber	J.Martinku 877, 033 01 Liptovský Hrádok	Ostatná výroba i.n.	1.7.2013	1	100	CHP
Peter Sopko Nuccco	Pálenica 54/81, 033 01 Liptovský Hrádok	Výroba mydla a pracích prostriedkov, čistiacich a leštiacich prípravkov	3.4.2014	1	50	CHP
B.E.S. - občianske združenie	Hradná, 033 01 Liptovský Hrádok	Rozvoj obce a regiónu	23.5.2016	1	50	CHP
KFB Trans s.r.o.	SNP 1, 033 01 Liptovský Hrádok	Administratívne služby	20.7.2016	1	50	CHP

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/ CHP	Počet zamestnan- cov - OZP z celkového počtu zamestnan- cov CHD/ CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Vladimír Luptovský	SNP 231, 033 01 Liptovský Hrádok	Poskytovanie masérskych služieb	1.9.2016	1	100	CHP
Národný Trust, n.o.	Hviezdoslavova 142, 033 01 Liptovský Hrádok	ochrana kultúrneho dedičstva	19.6.2017	1	50	CHP
Deura Enterprises Slovakia, s. r. o.	J. D. Matejovie 591, 033 01 Liptovský Hrádok	predaj produktov a správa e-shopu	27.3.2017	1	50	CHP
Güde, s. r. o.	Podtúreň - Roveň 208, 033 01 Liptovský Hrádok	údržba strojov a nástrojov	1.1.2017	1	100	CHP
Ľubica Šuňavcová INFINITY NAILS	SNP 229, 033 01 Liptovský Hrádok	Kadernícke a kozmetické služby	1.1.2017	1	100	CHP
Tomáš Grygar	Nová 337, 032 03 Liptovský Ján	Služby pohostinstiev	1.3.2013	1	100	CHP
Elena Plauterová	Pod stráňou 101, 032 03 Liptovský Ján	Výroba ostatných textilných výrobkov okrem odevov	3.7.2017	1	100	CHP
Vladimír Kuchárik	Uhorská Ves 155, 032 03 Liptovský Ján	Turistické a iné krátkodobé ubytovanie	13.8.2013	1	100	CHP
Miroslava Kováčiková	Hlavná 175, 033 01 Podtureň	Výroba ostatného textilu, i.n.	18.6.2014	1	100	CHP
Marta Vicénová	SNP 99, 033 01 Podtureň	Výroba výrobkov z dreva, korku, slamy a prúteného materiálu	1.3.2017	1	100	CHP
LUDKA, s.r.o.	Podbanské 1488, 032 42 Pribylina	Malooobchod v nespecifických predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	22.9.2014	1	100	CHP
FILIP kuchynské štúdio s.r.o.	Smrečany 323, 032 05 Smrečany	Pomocné práce v stolárskej výrobe	1.12.2015	1	100	CHP
Martina Bartková - TINKA	Hlavná 499, 032 61 Vážec	Kadernícke služby	19.9.2007	1	100	CHP
Zuzana Feriancová	Východná 836, 032 32 Východná	Zásielkový predaj alebo predaj cez internet	18.9.2013	1	100	CHP

Názov zriaďovateľa CHD/CHP	Sídlo CHD/CHP zriadenej PO alebo FO/ulica, číslo, PSČ, obec	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD/ CHP	Počet zamestnan cov - OZP z celkového počtu zamestnan cov CHD/ CHP	Podiel zamestnancov - OZP na celkovom počte zamestnancov CHD/CHP v %	CHD/CHP
Eva Jastrabíková E - studio	Východná 111, 032 32 Východná	Kadernícke a kozmetické služby	1.11.2014	1	100	CHP
IMMER s.r.o.	Vyšná Boca 51, 032 34 Vyšná Boca	Služby pohostinstiev	27.11.2013	1	100	CHP
Vendelín Florek FLINE	Závažná Poruba 531, 031 04 Závažná Poruba	Administratívno - kancelárske práce	1.11.2016	2	100	CHD
M & S ELEKTRO, s. r. o.	Závažná Poruba 750, 032 02 Závažná Poruba	Ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností	1.2.2017	1	50	CHP

Dotazník pre občanov obce Pribylina

Vyplnením a odovzdaním anonymného dotazníka sa zapojíte do komunitného plánovania sociálnych služieb v obci Pribylina. Ďakujeme za Váš čas a ochotu!

Ako dlho žijete v obci Pribylina?

- menej ako 5 rokov
- 5-15 rokov
- 16-30 rokov
- viac ako 30 rokov
- iné

Ste muž alebo žena?

- muž
- žena

Aké je Vaše súčasné sociálne postavenie? Ste: (môžete označiť viac možností)

- študent/študentka
- zamestnaný/á, SZČO
- nezamestnaný/á
- dôchodca/dôchodkyňa
- rodič na materskej alebo rodičovskej dovolenke
- občan v hmotnej núdzi
- občan so zdravotným postihnutím
- občan v krízovej situácii
- starám sa alebo bývam s osobou z hore uvedených kategórií

Koľko máte rokov?

- menej ako 25
- 26 - 35
- 36 - 45
- 46 - 55
- 56 - 65
- 66 - 75
- 76 a viac

Aké je zloženie Vašej domácnosti?

- jednotlivec
- jeden rodič s dieťaťom
- viacgeneračná domácnosť
- obaja rodičia/partneri s dieťaťom/deťmi
- manželia bez detí
- iné

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti?

- veľmi dobrá
- skôr dobrá
- skôr zlá
- veľmi zlá
- bez odpovede

Riešite v súčasnosti nejaký sociálny problém, krízovú situáciu alebo sociálny problém vo vašej rodine? (môžete označiť viac možností)

☐nemám sociálny problém, resp. krízovú situáciu

- ☐ som občan v ťažkej sociálnej situácii. Ak áno, tak akej?
- ☐ strata partnera
 - ☐ strata bývania
 - ☐ problémy spolunažívania
 - ☐ problém so závislosťou (alkohol, drogy, gamblerstvo, iné návykové látky...)
 - ☐ iné
- ☐ som občan so zdravotnými problémami. Ak áno, konkretizujte:
- ☐ problém s mobilitou a s vykonávaním sebaobsluhy
 - ☐ problém so zabezpečovaním prípravy stravy
 - ☐ problém so starostlivosťou o domácnosť
 - ☐ problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (vybavovanie úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní,...)
 - ☐ problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti
 - ☐ iné
- ☐ mám problém so zabezpečovaním osobnej starostlivosti o člena domácnosti odkázaného na pomoc inej osoby
- ☐ iné

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb? (môžete označiť viac možností)

- ☐ obrátim sa na človeka, ktorý má podobné problémy alebo sa s podobným problémom stretol
- ☐ vyhľadám pomoc u priateľov, v rodine
- ☐ kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú (Soc. poisťovňa, ÚPSVaR, Polícia, Zdravotné poisťovne,...)
- ☐ obrátim sa na pracovníkov obecného úradu
- ☐ získam informácie z internetu a médií
- ☐ neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a
- ☐ iné možnosti

Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľov by sa v obci podľa Vás mala venovať zvýšená pozornosť? (označte max. 3 skupiny)

- ☐ rodiny s malými deťmi
- ☐ osoby so zdravotným postihnutím
- ☐ deti a mládež
- ☐ seniori
- ☐ nezamestnaní
- ☐ osoby v prechodnej sociálnej kríze
- ☐ sociálne neprispôsobiví občania
- ☐ osoby ohrozené závislosťou (alkohol, drogy)
- ☐ osoby ohrozené domácim násilím a šikanovaním
- ☐ iné

Aké sociálne služby v súčasnosti využívate?

.....

Aká sociálna služba vám v obci chýba?

.....